

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: Од 466.000 захтева, колико је за првих 11 месеци 2013. примљено на шалтерима Фонда, решено више од 93 одсто, а од тога 96 одсто у законском року, каже Драгана Калиновић, директорка РФ ПИО

ГОВОРНИ АУТОМАТ
0-24h: 0700/017-017
по цени локалног
позива
или: 011/30-60-680

ОДГОВОРНО И ДОСЛЕДНО ПРЕМА КОРИСНИЦИМА

Срећни новогодишњи и божићни празници

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:
Булевар уметности бр. 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2017-437
факс: 2017-437

**РЕДАКЦИЈА ЗА
ВОЈВОДИНУ:**
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2017-437

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

ГОДИНА 2014. КУЦА НА ВРАТА

Нови почетак и прегршт жеља

Како се примиче 1. јануар, тако се као по аутоматизму сабирају утисци из претходне године, размишљамо шта смо планирали, а шта урадили, шта се све значајно издешавало и шта бисмо волели да веселим бојама учртамо на новом календару.

Иако је Нова година на неки начин вештачка творевина, она свакако симболизује нови почетак, а празнична атмосфера се увек везује за окупљање породице и пријатеља, па је психолошки утицај који у том контексту има веома значајан.

Идеја да на било који начин можемо нешто почети поново може да улије позитивну енергију и буде велики подстицај да неке ствари у животу заиста променимо. Многи би се вероватно сложили са констатацијом да је у питању само привид и да се заправо осим качења новог календара на зид, доласком Нове године ништа друго реално не мења. Међутим, чак и ако је у питању само „новогодишњи плацебо ефекат“ то уопште није лоше, ако било шта позитивно донесе. Плацебо ефекат само доказује вредност и моћ сугестије и још једном подсећа на огромну снагу људског ума и на то колико су човекове могућности велике. Уосталом, и када се изузме идеја о новом почетку, само позитивно празнично расположење, време проведено са породицом и пријатељима, музика, славље и бескрајно много најлепших жеља које људи широм планете једни другима упуте, довољан су разлог да се у прве дане јануара закорачи са оптимизмом и новом снагом.

Наравно, долазак Нове године не делује на свакога исто, али чини се да би заиста била штета када

је не би било и када би време некако само бесконачно текло, без макар привидних „тачака“ попут ове новогодишње када се прави пресек и када имамо прилику да се на неки начин „ресетујемо“.

Нажалост, утицај Нове године може бити и негативан, па рецимо људима који су усамљени, ови празнични дани могу још теже да падну, а усамљеност да постане још мање подношљива. Из тог разлога је увек добро подсетити се колико је важно да будемо ту једни за друге, да поклањамо пажњу, не само у овим посебним приликама већ током целе године, да се сетимо и драгих људи са којима нисмо у честом контакту, да им пожелимо здравље и срећу, да осете да су ипак неке важни.

Што се новогодишњих жеља тиче, чини се да је списак мање-више увек исти. Здравље је на стабилној првој позицији, за петама јој је љубав, затим следе срећа и успех који се протежу на сва друга животна поља... И то заправо нису само новогодишње жеље, већ универзалне, опште, чијим би испуњењем живот на неки начин био потпун. Наравно, ту су и оне конкретније, личне, које нам могу пожелети само блиски људи који нас истински познају, а поткраде се често и понека у коју имамо увид само ми сами. Жеље су важне, нека врста циљева који су нам у животу неопходни и дају му смисао, оне су покретачи, вуку нас напред, само је важно добро их сместити унутар граница наших могућности. Једна од порука која то на прави начин осликава и која се и у новогодишњој ноћи често од срца упућује гласи: „Желим ти да желиш и да остварујеш...“

Весна Кадиф

Одговорно и доследно према корисницима

Протеклу годину обележиле су активности стратешког карактера које су се одразиле на квалитетнију услугу осигураницима и корисницима, као што је 96 одсто решења донетих у законском року, увођење електронског протока докумената, увођење ИСО стандарда, одлуке суда којима је потврђена својина Фонда на специјалним болницама, задовољнији корисници и сл., о чему разговарамо са Драганом Калиновић, директорком РФ ПИО

Током ове године Фонд ПИО је наставио да повећава ефикасност, односно и даље је у порасту проценат донетих решења. Ажурност у доношењу решења у законском року је сада рекордна, а знатно се повећао и број грађана који кажу да су задовољни услугама Фонда. Да ли сте и Ви задовољни оваквим резултатима?

– Значајних помака у овој години има, како у ажурности, тако и у квалитету обављеног посла. Приближили смо се планираним циљевима, што показују подаци да је од 466.000 захтева, колико је за првих 11 месеци ове године примљено на шалтерима Фонда, више од 93 одсто решено, а од тога 96 одсто у законском року до два месеца. То јесу охрабрујући резултати, али сам сигурна да овај Фонд има још капацитета и да можемо бити бољи, у корист осигураника и корисника. У овој години смо посебан акценат ставили на квалитет пружене услуге и добро је што и на том пољу имамо боље резултате. Према стандардним анкетама којима меримо задовољство пруженим услугама, у односу на претходну годину имамо побољшање и просечна оцена коју су нам дали корисници ове године је 4,29 (на скали од 1 до 5). Од 1.050 испитаника 86 одсто је исказало задовољство пруженом услугом, а примедбе које су дали највећим делом се односе на услове простора где обављају послове у Фонду. Има примедби и на понашање запослених, на јасноћу одговора које пружају, али неупоредиво мање у односу на претходну годину. Иако их је мало, такве примедбе се морају додатно минимизирати у наредном периоду.

Тема која је константно занимљива медијима односи се на структуру пензионера. Како коментаришете приметно смањење броја инвалидских и повећање броја старосних пензионера?

– Док су пре само једне деценије инвалидски пензионери чинили трећину, па и више у укупном броју корисника пензија, сада их је мање од петине, што је резултат промене законских прописа и критеријума за вештачење инвалидности. Наиме, Законом је редефинисан појам инвалидности, укинута је могућност преостале радне способности и рад са скраћеним радним временом, а тиме и инвалидски пензионери такозване друге и треће категорије. Поред

тога, престао је да постоји и појам „свој посао“, у односу на који се раније ценила инвалидност. Инвалидност, односно потпуни губитак радне способности се, према важећим прописима, цени у односу на било који посао. Када посматрамо структуру пензионера по врсти права коју користе, 1960. године је било 40,14 одсто инвалидских пензионера. Од почетка 70-их година бележи се смањење њиховог броја, да би осамдесетих опет били у нивоу око 40 одсто или чак више од тога, а од 1991. године њихов број се константно смањује у укупној структури пензионера. Са подацима за новембар текуће године инвалидских пензионера је 335.000 и у укупном броју (1,715 милиона) учествују

са 19,5 одсто. При том, број старосних пензионера се константно повећава, што је очекивано, а број породичних пензионера има константно учешће од око 22 одсто у укупном броју корисника пензија.

Изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање средином године стопа доприноса за ПИО повећана је са 22 на 24 процента, а још прошле године је уведена контрола уплате доприноса. Колико су ове мере допринеле да се повећа учешће изворних прихода у финансирању исплате пензија?

– Комплетна реформа пореског система и измене Закона о доприносима даће праве ефекте у наредним годинама, а оно што је већ дало резултат може се сагледати у нашем Финансијском плану за наредну годину, где је учешће средстава из буџета смањено на 42 одсто, а повећано учешће изворних прихода.

Последњих неколико година Фонд непрестано унапређује информациони систем и свој концепт комуникације са грађанима. По други пут смо добили и престижну награду за информатичка достигнућа.

– Стратегија развоја информационог система Фонда је урађена врло детаљно и реално, а комплетну информатичку подршку развијамо систематично, у складу са стратешким циљевима и, наравно, финансијским могућностима. У протеклој години смо у поједине пословне процесе увели електронски проток докумената, који има очигледне ефекте на резултат Фонда у основној делатности, затим, почео је да ради Централни регистар обавезног социјалног

осигурања, што је подразумева- ло деликатна усклађивања ин- ституција обавезног социјалног осигурања и неопходно прила- гођавање апликација, начина рада и евиденције података. На све постављене захтеве и роко- ве Фонд ПИО је успешно одго- ворио, чак успешније од других институција у систему обавезног социјалног осигурања. Призна- ње у овој години добили смо за пројекат Управљања пословним докумен- тима путем портала, а посебно ми је драго што могу да нагласим да смо сопственим капацитетима дошли до овог производа, ослањајући се на зна- ња запослених у Фон- ду, на наша искуства и потребе, користећи бесплатне или већ расположиве инфор- матичке алате.

Фонд ПИО је у по- ступку сертифика- ција система ИСО 9001 и ИСО 27001. Да би она била успешно спроведе- на, неопходно је да сви запослени уло- же труд и овладају овом материјом. Ка- ко теку послови на сертификацији?

– Стандарди у по- словљању јесу нешто што је овако сложе- ном систему, као што је Фонд, неопходно за квалитетан, унифици- ран и јасан начин ра- да. Уложили смо доста напора да све послов- не процесе дефини- шемо на јединствен начин, да процедуре међусобно ускладимо и своју делатност обављамо у складу са међународним стандарди- ма квалитета и безбедности информација. Више од хиљаду нових докумената је урађено и усвојено, и сваки запослени у Фонду има приступ порталу где су документи смештени. Сам поступак увођења стандарда у пословање је донео доста но- вина у раду, појачао контроле, убрзао пословне процесе, де- финисао одговорности, тако да смо се у ходу припремали за

сертификацију независног ме- ђународног тела, која нам пред- стоји у јануару.

Актуелно је питање имо- вине Фонда, у светлу одлука суда којима је потврђено вла- сништво РФ ПИО на специјал- ним болницама у Врњачкој, Куршумлијској и Новопазар- ској бањи и на Златару. Каква је политика Фонда по овом питању и шта даље?

Редовна исплата пензија

Финансијски оквир средстава потребних за ис- плату пензија у наредној години је гарантован буџетом и Финансијским планом РФ ПИО. Стога пензио- нерни, постојећи и нови, немају разлога да сумњају у редовност исплате пензија.

– Средства за исплату пензија у 2014. години обезбеђена су законски по свим основама како се иначе обезбеђују, из изворних прихода и буџета, тако да ће се пензије и надаље исплаћивати редов- но, сигурно и устаљеном динамиком, укључујући и редовна усклађивања у априлу и октобру. Планира- њем за наредну годину, као и у претходним година- ма, и држава и Фонд су показали високу одговор- ност и бригу према пензионерима.

– Политика Фонда је да се имовином управља у интересу осигураника и корисника, а тиме и у интересу Фонда. Циљ нам је да својој имовини вратимо на- мену због које је и изграђена и због које је превасходно и доне- та судска одлука у корист Фонда, да очувамо интересе корисника од чијих средстава су специја- лизоване болнице и грађене и, наравно, кроз управљање том имовином заштитимо сопстве- не интересе. Током 2013. добили смо четири пресуде Врховног

касационог суда Србије, којима је утврђено право својине Фон- да на објектима специјализован- их болница за рехабилитацију „Златар“ у Новој Вароши, „Жубор“ у Куршумлијској бањи, „Меркур“ у Врњачкој Бањи и једним објек- том специјалне болнице у Ново- пазарској бањи, и ови објекти су тренутно у фази укњижавања. Правни основ за овакве одлуке суда налази се у чињеници да су специјализоване болнице за рехабилита- цију грађене сред- ствима осигураника, која су се кроз допри- носе сливала у Фонд, а којима је Фонд управ- лјао у своје име, а за рачун осигураника. Дакле, оно што је био основ за утврђивање намене за изградњу специјалних болни- ца, основ је и за бу- дуће управљање том имовином, а то је уна- пређење инвалидске заштите и стварање материјалних услова за превенцију инва- лидности, опоравак и рехабилитацију рад- ника и запошљавање инвалида рада, као и брига о друштвеном стандарду пензио- нера. Фонд је сада у ситуацији да као пот- врђени власник предузме потезе којима ће ревитализовати ове објекте и врати- ти их у функцији због које су и направљени. О начину управљања имовином решава- ћемо у оквиру Стра- тегије за управљање имовином, која је у поступку доношења, и која је компатибилна глобалној страте- гији државе за ову област. Како ће се који објекат ревитализо- вати и којом брзином, зависи од стања у коме се налази, јер „Жу- бор“ и „Златар“ су објекти који годинама нису радили и не могу се наше активности на њиховој ревитализацији поистовећивати са рецимо Специјалном болни- цом „Меркур“, Новопазарском бањом или Бањом Ковиљачом које раде без застоја, пуним ка- пцитетом.

Г. О.

Исплата једнократне помоћи у износу од 4.000 динара пензионерима чија је пензија до 15.684,03 динара почела 28. децембра. Око 475.000 корисника који испуњавају услове добили помоћ закључно са последњим даном 2013. године

Корисницима права на пензију (старосну, инва- лидску и породичну), пра- ва на привремену накнаду дру- ге и треће категорије (у складу са чл. 223 и 225 Закона о ПИО) и права на привремену накна- ду инвалидној деци остваре- них код Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигу- рање, Влада Републике Србије обезбедила је једнократну по- моћ у износу од 4.000 динара. Услови за остваривање права на ову помоћ, које је утврдила Влада, подразумевају да пензи- онери имају пребивалиште на територији Србије, да им ме- сечни износ пензије, односно накнаде остварене само по до- маћим прописима не прелази 15.684,03 динара и да се налазе у исплати за први део новембра 2013. године (корисници из ка- тегорија запослених), односно за новембар 2013. године (ко- рисници из категорије само- сталних делатности, пољопри- вредника и војни пензионери).

Будући да право на једно- кратну помоћ остварују и пензионери који примају делом српску а делом инострану пен- зију, битно је да збир месечних износа пензија, односно накна- да остварених применом међу- народних уговора о социјалном осигурању, не прелази износ од 15.684,03 динара.

Према речима Ивана Мими- ћа, финансијског директора РФ ПИО, први круг исплате је ре- ализован без проблема и сви пензионери који испуњавају

ЗАКЉУЧКОМ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Обезбеђена помоћ за кориснике с најнижим пензијама

услове, а има их у базама РФ ПИО, добили су помоћ пре Нове године.

– Почев од 28. децембра, када смо једнократну помоћ уплатили на текуће рачуне корисника који испуњавају услове за ову помоћ, односно 30. и 31. децембра, када су им поштари донели новац на кућне адресе, исплатили смо помоћ за око 475.000 корисника. У овој групи исплате били су и пензионери који имају елементе ино стажа и који су право остварили по међународним споразумима а имају пребивалиште у Србији, јер су при исплати помоћи прошле године документовали колика им је укупна пензија (збирно домаћа и инострана) и већ смо их имали у базама, тако да су могли да добију помоћ при првој исплати. То значи да они не морају да подносе накнадне пријаве и документују права која остварују у другим земљама. Међутим, имамо нове кориснике који су остварили право у периоду од августа 2012, када смо урадили пресек стања за претходну исплату помоћи, до новембра ове године, када је био нови пресек, и које би требало да обухватимо за исплату једнократне помоћи. Пензионере који су у том периоду остварили право само по домаћим прописима, ми већ имамо у базама, али пензионери са иностраним стажом и пензијом морали би да документују износ иностране пензије, да бисмо израчунали испуњавају ли услове, односно, по нашем

позиву требало би да поднесу пријаву – објашњава Мимић.

Дакле, корисници права на пензију, односно других права остварених применом међународних уговора о социјалном осигурању, који нису добили помоћ, требало би да, почев од 8. јануара 2014, у што краћем року (препорука до 31. јануара 2014) поднесу пријаву за исплату једнократне помоћи филијали Републичког фонда ПИО, служби филијале, односно испостави на чијем подручју имају пребивалиште. Пријава за исплату једнократне помоћи доступна је на шалтерима свих организационих јединица Фонда, као и на сајту www.pio.rs.

Уз попуњену пријаву ови пензионери би требало да приложе и фотокопију личне карте или други доказ о пребивалишту (са актуелном адресом), одлуку (решење) иностраног носиоца осигурања о признавању права на пензију или права на једнократну исплату (односно о непризнавању права), извештај из банке о висини последње исплаћене пензије/накнаде из иностранства и, за кориснике породичних пензија остварених код Фонда, извештај из банке или чек од пензије.

Према процени финансијског директора РФ ПИО, Ивана Мимића, укупна средства за исплату једнократне помоћи пензионерима који испуњавају услове износе око 1,9 милијарди динара.

Г. О.

Зоран Сутара на пријему награде

ЈЕДИНСТВЕНИ ИНФОРМАТИЧКИ САВЕЗ СРБИЈЕ (ЈИСА) ДОДЕЛИО ПРИЗНАЊА

Специјална награда Фонду ПИО

Специјално признање Јединственог информатичког савеза Србије (ЈИСА) у категорији „Управљање“ добио је Републички фонд ПИО за програм Управљање документима система квалитета и система безбедности информација, у складу са међународним стандардима ИСО 9001 и ИСО 27001, путем MS SharePoint портала.

– У склопу имплементације система квалитета и безбедности информација по међународним стандардима ИСО 9001 и ИСО 27001, РФ ПИО је ове године реализовао софтверско решење које обезбеђује ефикасно управљање документима оба система. Решење је у потпуности реализовано као In-House, а за основу технологија коришћен је MS SharePoint портал у оквиру постојећег AD-а (Active Directory). Спроведене су све неопходне мере за обезбеђење од прекида рада постављеног система у смислу редовног бекапа система и постављене документације. Сви документи које је одобрио Савет за квалитет конвертовани су у ПДФ формат, модератор их је поставио на сервер и сви доменски корисници у РФ ПИО могу да им приступају преко веб-браузера, без потребе за додатном аутентификацијом. Осим докумената система квалитета, портал садржи и другу документацију неопходну у свакодневном раду, као што су радна упутства и други документи прописани законом и интерним правилима РФ ПИО. У случају да је потребно пронаћи било какву инструкцију, правилник, упутство, запослени не морају више да их траже у папирном формату по регистраторима, орманима или фиокама, већ је довољно да приступе порталу и искористе све врсте напредне претраге докумената по кључним речима или другим параметрима да би дошли до траженог документа. На тај начин биће знатно повећана ефикасност и транспарентност у раду РФ ПИО, а примењени систем ће моћи непрекидно да се унапређује кроз планиране развојне пројекте у наредном периоду – објашњава Зоран Сутара, саветник директора РФ ПИО.

В. А.

Ми смо ту због странака

Сумирајући резултате рада, своје виђење протекле године дало је за наш лист дванаесторо запослених у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање.

Током 2013. чланови десет радних група Оперативног тима Пројекта за имплементацију стандарда ИСО 9001 и ИСО 27001 наставили су да припремају нацрте документације – системске процедуре, радне процедуре, упутства и обрасце, од којих је већина у виду финалних нацрта крајем августа постављена на портал креиран за потребе пројекта. Ика Митровић, шеф кабинета директора Покрајинског фонда и члан Оперативног тима, каже да је увођење стандарда

Ика Митровић

квалитета и безбедности веома озбиљан пројекат у коме учествује много људи из бројних организационих јединица Фонда, и у који су уложени значајни ресурси.

– Писали смо процедуре и остала документа да би, без обзира на то да ли је запослени у Кикинди или Чачку, на исти начин сви радили исте послове, како би се знало ко је одговоран за радни процес и на који начин се резултати рада евидентирају и мере. Требало би да, пре доласка сертификационог тела (СГС д.о.о.) на предоцену планирану од 15. до 17. јануара 2014. године, почнемо да примењујемо процедуре, упутства, и нарочито обрасце, да их прихватимо у раду, уочимо недостатке које ћемо по одређеној процедури поправљати или мењати, и будемо спремни за оцењивање – истиче Ика Митровић.

О својим првим пензионерским данима са освртом на вишегодишњи рад у Филијали за град Београд, говорила је Снежана Арбутина, коју сви запослени у Фонду знају као предусретљиву, брзу и ефикасну.

– Волим Филијалу у Немањиној, у тој згради се добро осећам, а и све лепо сам ту доживела. Никада ни са једним руководиоцем нисам имала проблема, све сам их уважава-

Снежана Арбутина

ла, али мислим да сам све и оправдала само својим радом. Никада ми ништа није било тешко иако сам у просеку обављала и по 50 телефонских разговора на дан. Од 2006. године сам секретарица директора, а пре тога сам радила у контроли, и ту сам, слушајући, гледајући и радећи, много научила, али и стекла осећај лојалности. Могу без лажне скромности да кажем да познајем кућу где сам радила, и цео поступак остваривања права из ПИО. Оно што бих поручила младим кадровима јесте да смо ми ту због странака – наглашава Снежана Арбутина.

Верица Изгаревић, која ради на шалтеру за пријаве и одјаве у Филијали за град Београд, каже да је у просеку имала дневно око 70 странака. Са почетком рада Централног регистра уведена је новина да више нема попуњавања образаца. Њен колега из исте филијале Миша Петровић, који је радио на доношењу

решења, каже да је имао око 400 предмета на месечном нивоу, око половина је била по основу захтева за пензију, а други део по основу свих других захтева. Понедељком и четвртком је, као и остале колеге референти, био задужен и за контакт са странкама.

У Сектору информационих технологија од 2008. године ради Тања Гвозденовић.

– Запослена сам у одељењу за исплату пензија, али сам од 2012. ангажована и у развојном тиму, који чини нас петоро из Бе-

ограда и петоро запослених из Новог Сада. Радимо на новим програмским језицима, тестирањима, на Oracle бази, и стално учимо, стичемо знања не само из области информационих технологија, него из делокруга послова целог Фонда. Радим и део везан за исплату пензија, а трећи сегмент послова које обављам су задаци везани за Централни регистар обавезног социјалног осигурања, такође за исплату пензија (пријаве, промене, одјаве на здравствено осигурање). Волим посао који радим и није ми тешко, посебно зато што одлично сарађујемо, помажемо једни другима, а то важи и за колеге из Новог Сада – наводи Тања Гвозденовић.

На месту вишег референта за послове матичне евиденције Филијале у Кикинди ради Никола Сабо, који каже да ће, будући да ради на месту вишег референта за послове матичне евиденције, 2013. највише памти-

ти по новој апликацији портала Централног регистра обавезног социјалног осигурања. У односу на прошлу годину, каже Сабо, обим послова се повећао за око 15 процената, ако се пореди број унетих пријава-одјава за 2012. годину са бројем унетих пријава-одјава за једанаест месеци у 2013. Говорећи о својој филијали истиче да је засигурно организованост један од разлога високих резултата, као и дисциплина, рад, и марљивост, како директора тако и свих запослених у Филијали.

Др Југослав Петровић, специјалиста хирургије, лекар вештак Одељења за контролу налаза, наводи да је у првих девет месеци примљено укупно 53.072 предмета са захтевом за првостепени поступак, за потребе центара за социјални рад, за

Тања Гвозденовић

другостепени поступак и за вештачење по међународним споразумима. Велики број вештачења обављен је у оквиру кућних посета, као и у домовима за стара и непокретна лица. Сви предмети које орган вештачења заврши у првостепеном поступку подлежу обавезној контроли Одељења за контролу налаза, односно ревизији, а и предмети које по жалбама решава другостепени орган вештачења.

Број завршених предмета је 52.218, што је више од 90 одсто примљених. Предмети су решавани у законском року уз минимално чекање (до месец дана), како у Дирекцији,

Никола Сабо

тако и у свим филијалама Фонда. Др Југовић је у име Сектора за медицинско вештачење пожелео свима срећне празнике.

Према речима Александре Михаиловић, самосталног стручног сарадника за решавање о правима из ПИО, у Филијали Чачак у 2013. години примљено је око 19.000 захтева, а више од 96 одсто је урађено у року. Завршени су скоро сви предмети у којима је покренут поступак за поновно одређивање пензије по споразумима са бившим републикама СФРЈ о социјалном осигурању. Повећан је и обим посла јер су прегледани сви предмети у којима је донето привремено решење од 2006. до 2013. године, и где је било могуће донето је ново привремено или коначно решење. Александра каже да су и директор и начелник увек доступни за стручне консултације и за захтеве странака, уколико странке траже да разговарају са њима. Колектив је млад, али су сви максимално ангажовани. И у 2013. остварена је добра сарадња са другим институцијама (Пореска управа, НСЗ, РФЗО).

Андреја Ђорђевић, виши сарадник за послове јавних набавки у Сектору за правне и опште послове, каже да се обим посла повећао у 2013. године, јер је 1. априла ступио на снагу нови Закон о јавним набавкама.

Јасмина Меккевит

Специфично за нови закон јесте то што је Портал јавних набавки добио своју праву димензију тако да су сада сви документи везани за јавне набавке доступни јавности, што је повећало обим посла али и допринело да јавне набавке буду доступније попуљачима и јавности а самим тим је и већа конкуренција за учешће на тендерима. Иако Одсек за припрему, спровођење и праћење јавних набавки и плана има шест запослених, уз велику подршку колега из одељења, успели су да ураде све специфичне и редовне послове које им је донела 2013.

– Закон је предвидео да је сву документацију везану за јавне набавке потребно оглашавати и на сајту наручиоца, тако да смо од ове године у свакодневном контакту са колегама из Сектора за односе са јавношћу који уређују наш сајт, и имамо изузетну сарадњу. Заједнички смо се припремили за почетак примене новог закона и у том сегменту остварили висок ниво његове примене – каже Андреја Ђорђевић.

**Јелена Чукић (стоји)
са колегиницом
Снежаном Ђуровић**

Веб-сајт Фонда ПИО представља савремени вид екстерне комуникације са свим заинтересованим странкама, грађанима и корисницима пензија, али и за комуникацију са медијским кућама. Основни циљ је да сви корисници добију потпуне информације и да буду максимално упознати са правима из ПИО.

У сарадњи са колегама из других сектора и организационих јединица, Сектор за односе с јавношћу свима који су заинтересовани пружа по-

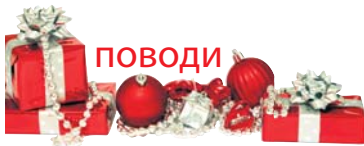
моћ али и информације везане за било коју област рада Фонда.

– Током 2013. упућено нам је само преко нашег портала и рубрике „Контакт“ више од 7.000 питања, што је у односу на 2012. годину за скоро 20 одсто већи број посета. Бележимо и више од 4.000 медијских објава (у односу на прошлу годину око 35 процената више) са преко 300 објављених саопштења за јавност кроз електронске и штампане медије. Отворили смо и нову страницу на сајту – „Најчешћа питања“ с циљем да корисницима дамо одговор на питања која се често постављају, а тичу се свих права из области ПИО. У односу на прошлу годину посећеност сајта је већа за 43 одсто. Наша је жеља и обавеза да у 2014. години још више побољшамо квалитет услуга па зато захваљујемо свим посетиоцима нашег сајта, и свим колегама из Фонда ПИО на сарадњи и честитамо им празнике – каже Јасмина Меккевит из Сектора за односе с јавношћу.

Рад у Одељењу за ПИО по међународним уговорима је специфичан, јер укључује међународни елемент. Увек има много посла, занимљиво је, али и напорно.

– С обзиром на то да ми једини поред Војводине радимо решења грађанима који су остварили осигурање ван Србије, заиста имамо велики број странака. Нагласила бих да је у одељењу сарадња изузетна и да смо много упућени једни на друге – каже Јелена Чукић, и подсећа да је у децембру ступио на снагу Међународни уговор о социјалном осигурању са Турском.

Јелена Оцић

Рад заснован на подацима

Тродневни стручни скуп у организацији Републичког завода за социјалну заштиту и Коморе социјалне заштите одржан је у Суботици средином децембра. Окупљање је имало међународни карактер а било је готово 300 учесника.

Отварајући скуп, Бранкица Јанковић, државна секретарка у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике, оценила је да је у протеклом периоду уложено много напора, да је 2013. била тешка година, па је дошло и време да се сагледа шта је урађено. Она је нагласила да се пред системом социјалне заштите и даље налазе бројни професионални изазови на које боље може да се одговори мотивацијом и спремношћу запослених на промену, односно јачањем њихових професионалних компетенција. Бранкица Јанковић је истакла и значај пружања подршке руководства свим запосленима у систему, неопходност негована сарадње унутар система социјалне заштите, као и потребу за развијањем аналитичко-истраживачког односа према раду.

Директор Републичког завода за социјалну заштиту, Божидар Дакић, за наш лист је рекао да је 2013. била година у којој се прак-

тично завршава нормативни део реформе система социјалне заштите који произлази из самог закона и подзаконских аката, а да се улази у период примене и унапређења система кроз праксу.

Бранкица Јанковић (за говорницом) отворила скуп у Суботици

– Примена има свој ток, она је животнија од самог нормирања система и наилази се и на препреке које у ходу морају да се решавају, то је оно што следи даље – навео је ди-

ректор Дакић, и истакао да тежиште стручног скупа, како се и из излагања учесника видело, јесте да рад у свим нивоима система мора бити заснован на подацима. То је врло значајно, рекао је он, јер нови централизовани систем почиње да ради од 1. јануара, те предстоје многи изазови, али циљ је јасан.

На скупу у Суботици презентовано је 21 излагање из три тематске области, значајне за руководиоце и професионалце у систему социјалне заштите, која се односе на тешкоће у примени законских одредби, на извештавање у систему социјалне заштите, као и на рад са корисницима.

Иначе, годишњи скуп је одржан и 2012, те

је ово био други пут да се организује стручни скуп са тенденцијом традиционалног годишњег окупљања запослених у социјалној заштити.

Јелена Оцић

СКУПШТИНА САВЕЗА ПЕНЗИОНЕРА ВОЈВОДИНЕ

О економском положају пензионера

На Скупштини Савеза пензионера Војводине, одржаној у Бањи Јунаковић, усвојен је Извештај о извршењу финансијског плана Савеза, Информација о утрошку средстава и Информација о спровођењу рехабилитације пензионера о трошку Фонда ПИО.

Седници су присуствовали Ђуро Перић, заменик председника Савеза пензионера Србије, Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине, Славко Имрић, директор Покрајинског фонда ПИО, као и Живорад Смиљанић, председник општине Апатин, Драгомир Обрадовић, директор Бање Јунаковић, и Јасна Миљеновић, директор филијале РФ ПИО у Сомбору.

Ђуро Перић је говорио о ре-

Ђуро Перић на Скупштини СПВ

форми пензијско-инвалидског система и о социјалном положају пензионера у Србији, а Милан Ненадић о кретању пензија у 2013. и процени за 2014. годину, о најављеним изменама пензијског система и о Закључку Уставног суда поводом Иницијативе СПВ.

Закључак је да је социјално-економски положај пензионера све тежи, а Савез ће, како је речено, и даље указивати на то и давати предлоге и иницијативе за побољшање њиховог положаја. Говорећи о спровођењу рехабилитације пензионера у РХ центрима и бањама Србије, Ненадић

је истакао да је већина то право искористила до краја октобра.

Славко Имрић је истакао добру сарадњу ПФ ПИО и СПВ, и нагласио да ће се Фонд ПИО и даље старати да се права пензионера остварују на време. Имрић је навео да је ове године 2.700 војвођанских пензионера упућено на бесплатну рехабилитацију, а говорио је и проблематици 50 одсто делимичних инвалидских пензија, о статусу корисника ових пензија и њиховим правима.

На Скупштини је било речи и о колективном осигурању пензионера од последица несрећног случаја-незгоде, о помоћи у кући и кућној помоћи и незби, а усвојена је и Одлука о критеријумима за пријем удружења у Савез пензионера Војводине.

Драган Корач

Пензије и из Турске

После пуне четири године од потписивања (26. октобра 2009. у Београду), 1. децембра 2013. године ступио је на снагу Споразум о социјалној сигурности између Републике Србије и Републике Турске. Споразумом су обухваћене све области социјалног осигурања: пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање, здравствена заштита и материнство, повреда на раду и професионална болест, новчана накнада за случај незапослености и дечји додаток.

Истовремено, ступио је на снагу и Административни споразум за спровођење Споразума између Републике Србије и Републике Турске о социјалној сигурности, као и Договор о накнади трошкова здравствене заштите.

Завод за социјално осигурање Републике Србије и Завод за социјалну сигурност Републике Турске (Sosyal Güvenlik Kurumu), као органи за везу, израдили су двојезичне образце који омогућавају ефикаснију примену конвенције.

– Споразум се примењује на сва лица за која важе, или за која су важали правни прописи једне или обе државе уговорнице, као и на чланове породице, надживела и друга лица која права остварују по основу осигурања тих лица, што значи да ће, почев од 1. децембра 2013. године, сва ова лица моћи да остваре права из области социјалног осигурања – наглашава Зоран Пановић, директор Завода за социјално осигурање.

уједињеног према правним прописима једне од држава уговорница наставља у истом износу лицу које има пребивалиште на територији друге државе уговорнице, с тим што се то не односи на давања по основу најни-

ва. Тако право на старосну пензију у Турској могу остварити са 60 година живота (мушкарци) или 58 година (жене) ако имају плаћених најмање 7.200 дана доприноса (9.000 дана за државне службенике и самоза-

Са потписивања Споразума са Републиком Турском

Наведеним споразумом примењен је принцип једнаког третмана, који лицу са пребивалиштем на територији једне од држава уговорница обезбеђује права предвиђена прописима те државе уговорнице под истим условима као и њеном држављанину. Такође, Споразум обезбеђује да се исплата давања

же пензије и туђе помоћи и неге. Принцип сабирања периода осигурања који је примењен у Споразуму омогућава да се у свим регулисаним областима остваре одређена права из социјалног осигурања, што значи да ће надлежни носилац осигурања Србије или Турске приликом остваривања права узимати у обзир и периоде осигурања навршене према правним прописима друге државе уговорнице, под условом да се ови периоди не поклапају.

– Када је у питању остваривање права на здравствену заштиту на основу Споразума, наглашавамо да ће његовом применом бити омогућено да осигураници који су здравствено осигурани код надлежног носиоца једне државе уговорнице могу за време боравка или пребивања у другој држави уговорници несметано да користе права на хитне здравствене услуге – каже Пановић.

Према позитивним прописима Републике Турске, одређена права из ПИО могу се остварити уз испуњење прописаних усло-

послена лица). Од 2036. године старосна граница за остваривање права на старосну пензију ће се постепено подизати на 65 година до 2046. године (мушкарци) и до 2048. године (жене). Услов за остваривање права на инвалидску пензију у Турској јесте да постоји губитак радне способности од најмање 60 одсто и да постоји најмање 1.800 дана плаћених доприноса и минимум 10 година осигурања, појашњавају у Заводу за социјално осигурање.

Према турским прописима, право на породичну пензију могу да остваре брачни друг, деца млађа од 18 година (25 година ако су студенти), син од 18 година или старији који је незапослен, кћерка у било којим годинама која је неувдата, удовица или разведена, која није запослена, или прима социјалну помоћ и коју издржавају родитељи.

Више информација о прописима Републике Турске може се наћи на интернет адреси турског Завода за социјалну сигурност: <http://www.sgk.gov.tr>.

З. С. С.

Исплата пензија

Исплата другог дела новембарских примања пензионерима из категорије запослених почела је 24. децембра за кориснике који новац добијају на кућне адресе, а настављена 25. и 26. децембра за све оне којима се новац уплаћује на текуће рачуне.

Пензионери самосталних делатности примили су целе децембарске пензије 28. децембра, а накнаде за војне и пољопривредне пензионере биће исплаћене 6. јануара 2014.

Брзо и бесплатно до решења

Недавно су у Новом Саду, у организацији Уније послодаваца Војводине, представљени резултати истраживања у области мирног решавања радних спорова које је, према пројекту „Социјални партнери заједно у подршци мирног решавању радних спорова“ спроведено у Београду, Новом Саду и Нишу. Пројекат реализује невладина организација Иницијатива за развој и сарадњу, уз финансијску подршку Solidar Suisse – Канцеларија у Србији, у партнерству са УГС „Независност“, Савезом самосталних синдиката Србије, Унијом послодаваца Србије, и уз подршку Социјално-економског савета Републике Србије и Републичке агенције за мирно решавање радних спорова.

Представљајући резултате, координатор пројекта Мауро Машоли је истакао да је циљ био повећање улоге мирног решавања радних спорова у друштву и јачање дијалога између запослених и послодаваца. Намера је била да се утврди у којој мери се користи посредовање Агенције за мирно решавање радних спорова, колико су по-

слодавци и запослени упознати са вансудским – алтернативним методама решавања радних спорова, и да се формирају ставови о унапређењу рада ове агенције.

Са презентације у Новом Саду

Истраживање је показало да су запослени најчешће информисани о могућностима мирног решавања радних спорова преко синдиката, а послодавци преко Уније послодаваца, али о томе имају низак ниво знања, а закон који регулише ову област и након девет година примене још није у потпуности примењен у пракси.

Олга Кићановић из Републичке агенције за мирно решавање радних спорова истакла је да је брзи-

на основна предност решавања спорова пред овом агенцијом.

– Спорови се решавају за највише 30 дана, док се на њихово разрешење пред судом чека више од четири године. Ако се зна

да се у овом тренутку у Србији води пет милиона радних спорова, јасно је колико је мирно решавање радних спорова у нашој земљи неопходно. Осим тога, овакав начин решавања спорова је бесплатан, економичнији је и за државу, унапређује социјални дијалог, а превенира и штрајк – навела је Олга Кићановић.

Агенција је досад решила 117 колективних радних спорова и више од 4.000 индивидуалних,

а тренутно се највише индивидуалних спорова води поводом мобинга на послу – чак 90 одсто.

Ипак, више од половине анкетираних послодаваца је на питање да ли су упознати са постојањем института мирног решавања радних спорова пред Агенцијом дало негативан одговор, што свакако говори о недовољној информисаности. Део послодаваца који су упознати са овим поступком истакли су да су његове предности брзина решавања, бесплатан поступак, смањен ризик од последица, могућност постизања договора итд.

Синдикати, пак, сматрају да је неопходна ефикасна сарадња између Агенције и Инспектората рада приликом надзора. Њихова констатација је да послодавачка страна често не прихвата мирно решавање радних спорова, и да не постоји сигурност извршења споразума или решења о предмету спора.

Општи закључак учесника у истраживању је да у наредном периоду треба више радити на промоцији мирног решавања радних спорова, како би се судови растеретили.

Мирослав Мектеровић

ГОДИШЊА СКУПШТИНА ГРАДСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ УДРУЖЕЊА ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА НОВИ САД

Двадесет година успешног рада

Градска организација Удружења војних пензионера Нови Сад обележила је 16. децембра 20. годишњицу формирања своје организације. На годишњој Скупштини у сали Дома Војске Србије Милорад Орељ, председник Градског одбора Удружења, истакао је да је тежиште њихових активности у 2013. години било усмерено на решавање статусних права војних пензионера из области ПИО, и стамбеног обезбеђења око 370 војних пензионера који немају решено ово питање.

Према његовим речима, ова организација која броји 1.632 члана, што је 57 одсто од укупног броја војних пензионера на територији Новог Сада, у протеклом периоду је радила успешно, што се види и кроз повећање броја чланова у 2013.

Милорад Орељ је похвалио и добру сарадњу са организационим јединицама Републичког фонда ПИО у Новом Саду.

– Када се ради по решавању питања везаних за пензијско и инвалидско осигурање, наша сарадња са Филијалом РФ ПИО у Новом Саду и Дирекцијом Покрајинског фонда је свакодневна и сва спорна питања се решавају са циљем да војни пензионери остваре своја права – рекао је он.

Добру пословну сарадњу са Удружењем војних пензионера потврдио је и Милан Бошковић, помоћник директора филијале Фонда ПИО у Новом Саду, који је овој организацији честитао значајан јубилеј.

Драгица Зелембаба, секретар Удружења пензионера града Новог Сада, изјавила је да

већ три године ова два удружења имају уговор о сарадњи, на основу којег сви чланови УВП у Новом Саду могу да користе све услуге под истим условима који важе и за чланове Удружења пензионера из Поштанске 3.

Председник Удружења војних пензионера Србије, генерал-потпуковник у пензији Љубомир Драгањац, говорио је о активностима овог удружења у остваривању права из пензијско-инвалидског осигурања војних пензионера, а похвалио је и први пут присуство представника градске управе на Скупштини УВП.

Током свечаног дела седнице Скупштине УВП додељена су признања истакнутим члановима удружења и појединцима из установа са којима оно сарађује.

Мирослав Мектеровић

Најважније – професионалност и емпатија

У Београду је 16. децембра одржана трећа по реду радионица за новинаре под називом „Социјално угрожене – невидљиви у друштву“. Овај пројекат организује Независно удружење новинара Србије (НУНС) уз финансијску подршку Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, с циљем да допринесе развоју недискриминативног, коректног и објективног извештавања о људима који су корисници помоћи или услуга у систему социјалне заштите, као и да утиче на смањење предрасуда о овим категоријама становништва. Прве две радионице одржане су у Ужицу и Врању.

На београдској радионици, Бранкица Јанковић, државна секретарка у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике, рекла је да је овај пројекат један од најзначајнијих на листи приоритета Министарства, јер су медији драгоцен ресурс у погледу пружања подршке и решавања различитих проблема социјално најугроженијих грађана. Према њеним речима, улога новинара је најзначајнија, одмах после професионалаца и институција из система социјалне заштите, јер могу значајно да утичу на живот грађана, како позитивно, тако и негативно.

Новинар Љубомир Ђорђевић представио је резултате НУНС-овог истраживања о извештавању медија о социјално угроженим категоријама, којим је у септембру ове године било обухваћено 15 националних медија. Како је навео, теме о социјално угроженом становништву биле су пласиране углавном са неутралном конотацијом, али је било примера неадекватних наслова и фотографија. Новинарски и етички стан-

Јелка Јовановић, Љубомир Ђорђевић, Бранкица Јанковић и Драга Божиновић

дарди су углавном поштовани. Ђорђевић је нагласио да медији нису довољно заинтересовани за социјалне теме, често о њима површно извештавају, а има и примера сензационализма, па је потребна додатна едукација новинара и уредника.

Јелена Несторов, представница Аутономног женског центра, који се бави пружањем подршке женама жртвама насиља, истакла је да су помоћ и подршка новинара по питању овог проблема изузетно важне и да би новинари овим темама требало да се баве пружањем информација о томе коме и на који начин жене могу да се обрате за помоћ, како функционише насиље, које су казне за починиоце, као и позивањем надлежних институција на одговорност.

Потпредседница НУНС-а Јелка Јовановић представила је Водич за извештавање о социјално угроженом становништву и нагласила да новинари приликом извештавања о лицима која се налазе у стању социјалне потребе треба да поштују Кодекс новинара Ср-

бије, законе и друге прописе који регулишу области информисања, социјалне заштите и права грађана, а подвукла је и велики значај емпатије у приступу овим темама.

На основу студије случаја извештавања медија о социјално угроженом становништву, новинарка Драга Божиновић је закључила да се овим темама поклања све више пажње, али да је највећи број текстова недовољно професионално урађен, уз кршење етичког и новинарског кодекса. Говорећи углавном о негативним примерима писања, рекла је да се теме често пласирају површно, сензационалистички, уз недостатак емпатије и кршење правила приватности, достојанства и интегритета људи о којима се пише. Драга Божиновић је истакла да за медије који су одговорни и који овим проблемима приступају на начин да помогну и заштите социјално угрожене, да мотивишу друге људе да пруже помоћ и подстакну државу у решавању ових проблема, има јако пуно посла.

В. Кадиф

КРАГУЈЕВАЦ

Годишњица Кутка за квалитетније старење

По угледу на европске организације и удружења која окупљају активне старије особе, у Крагујевцу је пре годину дана настао Кутак за квалитетније старење, уз финансијску помоћ Министарства спољних послова Холандије.

Циљ отварања једног оваквог простора, у којем се сва-

ког уторка окупља више од стотину најстаријих Крагујевчана, био је задовољавање њихових различитих друштвених потреба. Зато је у оквиру клупских активности организован читав низ секција, од ликовне, музичке и драмске, до спортско-рекреативне. Поред тога, чланови Кутка за квалитетније старење организују излете и заједно славе рођендане. На располагању имају библиотеку, дневну и периодичну штампу, а кроз бројне едукативне радионице стичу нова сазнања о различитим вештинама.

За годишњицу постојања чланови Кутка за квалитетније старење добили су од градске управе Крагујевца мерач крвног притиска, а штампарија „Графостил“ им је поклонила књиге за библиотеку. Бројним гостима чланови различитих секција Кутка одужили су се демонстрацијом својих талената и вештина.

М. Сантрач

Дугорочни кредити за пољопривреду

Развојни фонд АП Војводине донео је средином децембра одлуку о отварању два нова конкурса за дугорочно кредитирање пољопривреде у Покрајини. Реч је о конкурсима за доделу дугорочних кредита за пољопривреду, намењеном носиоцима активних регистрованих пољопривредних газдинстава, и конкурсима за доделу дугорочних кредита за развој прехранбено-прерађивачке индустрије.

У оквиру првог конкурса пољопривредним произвођачима је на располагању укупно 250 милиона динара. Тај новац морају да уложе у набавку пољопривредне механизације – трактора, комбајна и прикључних машина и друге опреме за пољопривредну производњу, набавку квалитетног приплодног материјала у сточарству и матичног јата, вишегодишњих засада воћа, винове лозе и осталих вишегодишњих засада са опремањем површина под засадима, у набавку противградних мрежа са наслоном, опреме за заштићени простор, за изградњу бунара, набавку опреме и система за наводњавање, опреме за повећање капацитета и осавре-

мењавање линија за прераду примарних пољопривредних производа, за изградњу, адаптацију и опремање складишних капацитета – хладњака и подних складишта,

изградњу или адаптацију грађевинских објеката за сточарску производњу... Појединачни износи кредита крећу се од 200.000 до десет милиона динара, са каматом од три одсто годишње за кредите обезбеђене гаранцијом, или четири одсто за кредите обезбеђене хипотеком. Предвиђен је и грејс-период, чија дужина зависи од врсте кредита. Конкурс је отворен док се не утроше планирана средства.

По конкурсима за доделу дугорочних кредита за развој прехранбено-прерађивачке индустрије корисницима је на располагању укупно 150 милиона динара. На овај конкурс могу да се пријаве мала и средња предузећа регистрована за обављање пољопривредне делатности, односно делатности прехранбено-прерађивачке производње, земљорадничке задруге које поседују задружну својину, за реализацију синергијских пројеката кроз удруживање већег броја произвођача – учесника у пољопривредној и прехранбено-прерађивачкој производњи, ради повећања потенцијала и складишних капацитета, унапређења конкурентности и побољшања извозних позиција АП Војводине. Минимална вредност инвестиције која се финансира по овом конкурсима је 30 милиона динара, а максималан износ 50 милиона динара. Каматне стопе су исте као и у првом конкурсима, а и током његове отплате предвиђен је грејс-период. И овај конкурс ће бити отворен док се не искористе планирана средства.

Додатне информације могу се добити на адреси Булевар цара Лазара 7а, Нови Сад, електронским путем на: kreditno@rfap.rs, или телефоном на бројеве: 021/450-702, 021/6351-022 и 021/6351-014.

М. Мектеровић

ПРОКУПЉЕ

Донација воћарима

Фирма Fruits & Berries већ дуже време на југу Србије спроводи дански програм унапређења воћарске производње. Циљ је да се поспешу производња, прерада, пласман и продаја вишања, боровница, малина и купина. Тим поводом у Прокупљу је недавно отворена канцеларија ове организације која има за циљ непосредне и чешће контакте са произвођачима.

У оквиру повећања воћарске производње 29 произвођача добило је укупно 20 милиона динара. Ова средства ће им послужити за набавку нове опреме која треба да допринесе развоју и бољем квалитету у воћарској производњи, док је 500.000 евра намењено за опремање хладњака.

Очекује се да ће, у организацији ове фирме, врло брзо бити расписан нови конкурс за доделу средстава – овог пута за набавку опреме за личну заштиту, као и за заштиту воћа.

Ж. Димкић

КРАГУЈЕВАЦ

Повеља за добра дела

Удружење грађана „Сунце“ из Крагујевца доделило је и ове године, по десети пут, „Повељу за добра дела“. Овогодишња добитница значајног признања је Мирјана Раденковић, секретар Културно-историјског центра „Српска круна“.

Пратећи хуманитарни рад Мирјане Раденковић, трочлана комисија, коју су чинили Војо Лучић, Гордана Степановић и Бранкица Павићевић, донела је једногласну одлуку да повеља ове године припадне баш њој.

Иначе, „Повеља за добра дела“ додељује се од 2004. године појединцима који су дугогодишњим ангажовањем на пољу социохуманитарног рада дали посебан допринос ширењу солидарности, хуманости и разумевања међу људима. Свечаност доделе „Повеље“ одржана је у Народној библиотеци „Вук Караџић“ у Крагујевцу, а на њој су, поред досадашњих добитника овог значајног признања и чланова Удружења грађана „Сунце“, учествовали и ученици крагујевачке Музичке школе „Милоје Милојевић“.

Мирјана Раденковић

М. Сантрач

ТРАДИЦИОНАЛНИ ПРИЈЕМ ЗА ОСИ У ОПШТИНИ НЕГОТИН

Уклонимо баријере, отворимо врата

Поводом трећег децембра, Међународног дана особа са инвалидитетом, за представнике удружења која окупљају лица са инвалидитетом приређен је традиционални пријем у општини Неготин. Честитајући им празник, представници локалне самоуправе су поручили да ће наставити са пружањем финансијске подршке удружењима у оквирима законских могућности. Спортско друштво инвалида Неготин и Удружење цивилних инвалида рата, ратних и мирнодопски војних инвалида овај дан су обележили регионалним спортским такмичењима, према републичком календару. Чланови Савеза цивилних инвалида рата истакли су да очекују и доношење законске регулативе којом би се изједначили у правима са припадницима других сродних удружења.

У обележавање трећег децембра укључили су се и чланови Удружења инвалида рада и Удружења за помоћ особама са инвалидитетом „Дуга“, које већ неколико година низом активности подсећа на значај овог датума и важност укупног подизања свести о положају ОСИ у локалној заједници. Чланови „Дуге“ су

организовали маскенбал и пригодан програм, који су приказала деца маскирана у костиме креиране на радионицама. Тиме су на најлепши начин промови-

сали мото овогодишњег Дана особа са инвалидитетом „Уклонимо баријере, отворимо врата, инклузија за све“.

У општини Неготин статисти-

ка о броју особа са инвалидитетом није потпуна. Према резултатима деветомесечног пројекта „Подршка и интеграција особа са инвалидитетом“, који су пре две године реализовали Асоцијација за развој, уз подршку локалне самоуправе, и Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, израђена је база података са евиденцијом ОСИ, која је и данас отворена за допуне. Према последњим подацима, само 12 одсто особа са инвалидитетом било је укључено у неко од удружења која делују на територији општине Неготин, а већина њих сматра да би било добро да се при локалној самоуправи uvede неки од сервиса за потребе породица са инвалидним члановима, ради унапређења квалитета њиховог живота и заједнице у којој живе. **Ј. Станојевић**

КЊАЖЕВАЦ

Рад Канцеларије за ромску заједницу

Канцеларија за ромску заједницу у Књажевцу обележила је осам година постојања, а за то време, према речима координаторке Љубинке Симић, све активности у вези са животом Рома спроводиле су се преко ове организације. У те активности спада теренски обилазак ромских породица, пружање помоћи на обезбеђивању личних докумената, докумената за материјално обезбеђење и дечји додаток, захтева за побољшање услова становања, затим сарадња са педагошким асистентима, упис ученика у школу и обданиште, сарадња са Центром за социјални рад, Црвеним крстом, НСЗ...

И локална самоуправа се залагала за побољшање живота Рома, те је у 2012. завршено уређење насеља Нишки пут, а више од 30 домаћинства добило је комфорније услове за живот. У школе и предшколске установе уписује се много више ромске деце него раније, а средства за набавку уџбеника и ужине обезбеђује општина. **Д. Ђорђевић**

СВРЉИГ: ПРОЈЕКТИ ПОМОЋИ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Свакодневна подршка

Захваљујући многобројним пројектима и помоћи локалне заједнице, статус особа са инвалидитетом у сврљшкој општини постепено се побољшава. То се односи на услове живота, едукацију, образовање и запошљавање. Резултати још нису велики, али је начињен значајан корак, почев од едукације и поштовања институција и закона. Тренутно је у току реализација пројекта „Помоћ у кући за децу са сметња у развоју“, у који је укључено 15 малишана, од укупно 24 који живе у општини Сврљиг. Формирано је и Удружење родитеља деце са сметњама у развоју.

Службе Центра за социјални рад општине Сврљиг, ЦК и локалне заједнице радећи на терену готово свакодневно помажу инвалидним лицима. Око 126 особа из ове категорије остварује неку врсту помоћи, а локална самоуправа је свим особама са инвалидитетом и њиховим пратиоцима обезбедила бесплатан аутобуски превоз на територији општине.

На тржишту рада евидентирано је 20 особа са инвалидитетом, а 15 се пријавило да жели да ради. У току је ангажовање ОСИ

медицинске струке у Дому здравља у Сврљигу, па ће шест медицинских сестара до 1. фебруара наредне године радити по програму НСЗ. Ово је друга година како се у тој

здравственој установи запошљавају особе са инвалидитетом. У целини, поштује се законска одредба да се на одређени број радника упосли и особа са инвалидитетом, али су се многи радници са инвалидитетом већ затекли у фирмама, или су добили тај статус у току рада. У општини Сврљиг живи око 640 инвалидских пензионера. **С. Ђорђевић**

Божићни ручак

Празнична чорба

Састојци: мање пиле, ћурећа леђа, јунећа розбратна, веза зелени за супу, празилук, по 200 г карфиола, броколија, кукуруза шећерца, 2-3 кромпира, бибер у зрну, мањи целер, першунов лист, со, вегета, бибер.

Начин припреме: месо исећи на комаде. Зелен, празилук, целер и кромпир очистити, опрати, пресећи по дужини и заједно са месом

ставити у већи лонац да се кува. Додати бибер у зрну. Лагано кувати чорбу уз потребно скидање пене. Када је месо скувано, процедити чорбу у други лонац. Додати со, мало вегете и млевени бибер. Карфиол и броколи опрати, испарчати и додати у чорбу. Додати и шећерац и оставити да се тихо кува око 15 минута. У међувремену скувано месо скинути са костију и ситно исецкати. Исецкати на коцкице кромпир и зелен. Месо и зелен вратити у лонац са чорбом. Заједно кувати још око пет минута. Посути ситно сецканим першуном.

Божићна печеница

Састојци: свињски бут око 3-4 кг, 1,5 кг кромпира, 1 кг печурака, 2-3 свеже паприке, 200 г меснате сланине, 0,5 л пива, 2 црна лука, 4 чена белог лука, празилук, маст, со.

Начин припреме: бут добро истрљати соли и машћу и оставити да одстоји око сат времена. У буту направити неколико џепова у које се убаци сецкана сланина и бели лук. Ставити бут у подмазану тепсију, додати шољицу воде. Пећи у рерни загрејаној на 200 степени. Повремено премазивати пивом. Очистити кромпир и печурке, црни лук, празилук и паприку. Након 90 минута додати цео кромпир, и крупно исечене лук, празилук и паприку. Прекрити фолијом и повремено премазивати пивом. Пећи још 45 минута па додати печурке и пећи још 15 минута.

Пуњена ћуретина

Састојци: ћуреће бело месо (око 1,2 кг), 300 г млевеног меса, главица црног лука, празилук, два чена белог лука, кашика сецканог лешника, жалфија, першунов лист, кришка сувог хлеба, мало млека, јаје, сенф, со, бибер, кашичица сувог зачина, уље, 0,5 л супе, три кашике брашна, децилитар белог вина.

Начин припреме: бело месо растањити да буде правоугаоног облика па га премазати мешавином сенфа, сувог зачина и мало уља. Лук, празилук и бели лук ситно исећи и

пропржити на уљу. Додати млевено месо, суви хлеб претходно натопљен у млеко, јаје, со, бибер, жалфију и першун, ситно исецкане. Филovati ћуретину и увијати као палачинке. Сложити у подмазану ватросталну посуду са поклопцем и пећи у загрејаној рерни на 180 степени око 50 минута уз повремено преливање. Појачати мало температуру и пећи још око 30 минута. Извадити ћуретину на тањир, масноћу од пржења пребацити у тигањ и додати брашно уз мешање. Када се мало пропржи, подлити супом и белим вином.

Воћна салата

Састојци: по две јабуке, наранџе, мандарине, крушке, кивија, банане, по грозд белог и црног грожђа, један црвени грејп, лимун, два-три листа нане и босиљка, слатка павлака.

Начин припреме: исцедити сок од лимуна. Воће очистити, јабуке, наранџе, мандарине, крушке, грејп исећи на коцке, а банане и киви на колутове. Грожђе одвојити од петелке. Све ставити у већу чинију, додати листове нане и босиљка, прелити соком лимуна. Лагано измешати. Приликом сервирања додати слатку павлаку и украсити листовима нане и босиљка.

Торта са чоколадом и нутелом

Кора: 10 жуманаца, 10 кашика шећера, 10 кашика брашна, 1,5 прашак за пециво, четири кашичице уља, шест беланаца, четири кашике какаа.

Фил: 1,5 л млека, шест жуманаца, шест кашика брашна, 10 кашика шећера, две кашике маргарина, четири ванил шећера, 200 г чоколаде, једна мала нутела.

За кору: умутити беланца. Посебно умутити жуманца и шећер, у то додати уље, какао, брашно, прашак за пециво и умућена беланца. Пећи око 40 мин. на 180 степени. Охлађено пресећи на три дела.

За фил: ставити млеко да се кува. Додати маргарин и чоколаду. Засебно умутити жуманца, шећер, ванил шећер, брашно и какао, па кад млеко проври додати уз мешање. Мешати на тихој ватри варјачом па миксером, да буде густа маса (око 10 мин.).

Коре попрскати млеком и сваку намазати нутелом. Преко нутеле ставити део фила, па кору... Торту споља такође намазати танко филем. Може се прекрити фондан масом или шлагом.

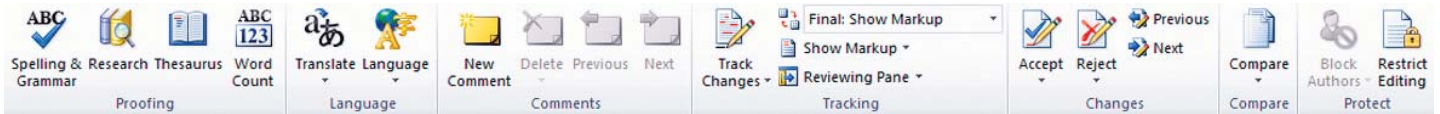

Припремила Софија Доминиковић

РАЧУНАЈТЕ НА РАЧУНАРЕ

Основни Office Toolbar (26)

Опција Review

Опција **Review** је трака са алаткама која се састоји из палета **Proofing**, **Comments**, **Tracking**, **Changes**, **Compare** и **Protect**. На свакој од ових палета налазе се иконе које извршавају одређене команде.

Палета Proofing

Користимо је за проверавање речи исписаних у тексту, као и за језичку и граматичку коректуру нетачно исписаних речи. Састоји се из икона:

Икона	Име	Користи се за:
	Spelling&Grammar	приказивање и проверу тачности исписаних речи и граматике у документу (важи за енглески језик); претраживање ради провере одређене речи коришћењем различитих речника и енциклопедија које постоје у програму Word;
	Research	предлагање речи са значењем сличним оној коју смо селектовали (речник синонима), да не бисмо исту реч употребљавали више пута у тексту;
	Thesaurus	приказује број речи, знакова, пауса и линија у документу.
	Word Count	

Палета Language

Користимо је за постављање жељеног језика, као и за преводјење текста у други језик. Састоји се из икона:

Икона	Име	Користи се за:
	Translate	аутоматско преводјење текста на жељени језик (напомена – аутоматски преводи никада нису у потпуности тачни);
	Language	постављање језика који се користи при провери тачно написаних речи и граматике.

Провера тачно исписаних речи и граматике

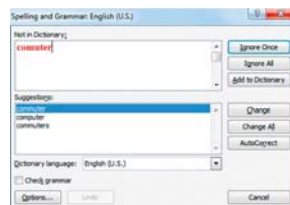
1. Кликнемо на икону **Spelling and Grammar**;

2. на екрану ће се појавити прозор у коме нам рачунар нуди речи за које сматра да их треба изменити;

3. уколико желимо да променимо попуњене речи, у пољу **Suggestions** изаберемо предлог па кликнемо на дугме **Change**, а уколико не, кликнемо на дугме **Ignore Once**;

4. уколико у тексту имамо више таквих речи, кликнемо на дугме **Change All** или дугме **Ignore All**;

5. кликнемо на дугме **Cancel**.

Бројач речи у тексту

1. Уђемо у жељени документ;

2. кликнемо на икону **Word Count**;

3. на екрану ће се отворити прозор у коме видимо све избројане елементе:

а) Pages – странице;

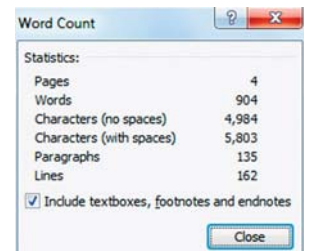
б) Words – речи;

ц) Characters (no spaces) – слова без размака;

д) Characters (with spaces) – слова са размацима;

е) Paragraphs – пасусе;

ф) Lines – линије.

Аутоматско преводјење текста на жељени језик

Кликом на икону **Translate**, као што смо рекли, врши се аутоматско преводјење текста на жељени језик. Можемо да изаберемо једну од следећих опција:

1. **Translate Document** – изаберемо са ког језика на који језик желимо да

преведемо текст, који се за превод шаље преко интернета у нешифрованом HTML формату;

2. **Translate Selected Text** – приказивање превода са локалним и онлајн услугама у панелу **Research**;

3. **Mini Translator** – изаберемо реч или селекујемо фразу за брзи превод.

Напомена: кликом на икону **Language** постављамо језик који се користи при провери тачно написаних речи и граматике.

Палета Comments

Користимо је да бисмо додали коментаре одређеним речима или појмовима. Састоји се из икона:

Икона	Име	Користи се за:
	New Comment	додавање коментара маркираном тексту;
	Delete	брисање коментара у документу (појединачно, свих приказаних или свих постојећих);
	Previous	приказивање претходног коментара у документу;
	Next	приказивање следећег коментара у документу.

Унос коментара

1. Маркирамо реч коју желимо да додамо као коментар;

2. кликнемо на икону **New Comment**;

3. са десне стране екрана појавиће се балон у који уносимо текст коментара за одређену реч.

Уколико желимо да обришемо постојећи коментар, изаберемо жељени и кликнемо левим тастером миша на икону **Delete**. Можемо да обришемо коментаре појединачно, све приказане, као и све постојеће.

Уколико у документу имамо више коментара, кликом на икону **Previous** враћамо се на претходни коментар, а кликом на икону **Next** приказујемо следећи коментар у документу.

Предраг Јовановић

Наставиће се

ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР „СРЕМ” У РУМИ

Деведесети рођендан у вртићу

Румљанка Драгиња Матић недавно је на најлепши и највеселији начин обележила 90. рођендан. Учитељица у пензији и корисница услуга Геронтолошког центра „Срем” девет деценија живота прославила је у једном од румских вртића међу малишанима, који су тим поводом припремили специјални програм и учинили да јој рођендан буде незабораван. Идеја да славље буде са децом потекла је од запослених у ГЦ „Срем”.

– Било је прелепо и посебно, са много узбуђења, и сада треперим од среће када се сетим њиховог ведрог расположења и насмејаних лица – каже слављеница.

Бака Драгиња је добила слаткише и честитке, цртали су је, певали су јој и играли, а учествовала је и у квизу. Добила је тарту од папира, али и праву, слављеничку, коју је однела да почасту пријатеље.

Диван дан је био за памћење, а узбуђење се још није стишало.

– У Геронтолошки центар „Срем” дошла сам у марту 2012. године. Лепо ми је, задовољна сам, живот ми је испуњен и организован од устајања до одласка у кревет. Имам храну и топлу собу, а, поред тога, и бројне активности. Била сам на неколико

екскурзија и у посетама другим установама. Незаборавни су одласци у Врњачку Бању, Суботицу, Бајмок, обишли смо Бели двор у Београду, уживали смо летос на тргу у концерту Звон-

– Дубоко верујем у бога, тако да део дана посветим њему. Време овде проводим и у цртању и сликању. То је моја давнашња љубав. Учитељи су некад носили моје цртанке у

са задовољством и уживањем. Сматрам да сваки човек може бити успешан ако ради посао са много љубави – констатује некадашња учитељица.

Додаје да је све ученике једнако волела, јер деца су деца, како каже, те да је у свакој генерацији било изузетних ђака.

Радила је у Витојевцима, Грабовцима и Руми, а у пензију је отишла 1980. године. За посвећеност послу и изузетно ангажовање у просвети Драгиња Матић је добила Октобарску награду Руме и Орден рада, а, како с поносом истиче, за ова и друга признања су је предлагале колеге.

А који је рецепт за дуг живот?
– Јако је важно да човек увек буде задовољан оним што има, да никада не очајава. Увек после кише и лошег времена засија сунце, па је тако и у животу. Требало би веровати у боље сутра, живети у нади и бити сигуран да ће бити боље. Важно је и да човек ужива у животу и да га цени. Треба много волети људе и ништа ружно не гајити у срцу. Животу се треба радовати – закључује Драгиња Матић, тврдећи да је срећна и задовољна животом који је водила и који има сада.

Д. Р.

Драгиња Матић окружена малишанима

ка Богдана, а пре неколико дана гледали смо Нушићево „Сумњиво лице” у извођењу глумца Југословенског драмског позоришта из Београда – истиче са задовољством Драгиња Матић.

Свакога дана, ако време дозволи, шета по паркићу у кругу установе, јер то више воли него да седи у соби или у холу.

зборницу да се похвале, а професор у гимназији, академски сликар Данијел Пећник, увек је узимао моје цртеже за изложбе у школи. Желела сам на академију, али родитељи су били сиромашни и то нису могли да ми приуште. О учитељском позиву никада нисам маштала, али то не значи да га нисам радила

БЕОГРАД

Отворено срце за старије

У оквиру традиционалне манифестације која сваке године окупи и по 100.000 посетилаца, Улица отвореног срца у Београду првог дана 2014. посвећена је најстаријим грађанима, бакама и декама којима је неопходна помоћ. Наиме, 2013. годину обележио је, између осталог, и хуманитарни пројекат Покрет 65 плус – Стари нису ствари, који је покренуо Фонд Б92, и који се, како видимо, наставља. У Улици отвореног срца за леп-

шу старост обезбеђена су и промотивна места за компаније које су се прикључиле Покрету 65 плус, а сав приход намењен је

најстаријима Београђанима који живе сами, у складу са мотом овог покрета – да се хуманост једног друштва мери његовим односом према старијим људима.

Иначе, више од две деценије Улицу отвореног срца организују Атеље 212, Скупштина општине Стари град и Туристичка организација Београда, под покровитељством Скупштине града.

Ј. О.

Легенда смедовачког виногорја

Душан Милановић – чика Ђура из крајинског села Смедовца један је од најстаријих виноградар у општини Неготин. Виталност у деветој деценији живота сачувао је, каже, захваљујући виноградама које годинама посвећено обрађује и вино које сам производи, највише црни семијон, каберне и гаме. Вино чува у подруму саграђеном пре око стотину година. И чика Ђура баш као и пивница у којој проводи највише времена прича су за себе.

– Пивницу су подигли моји родитељи, мислим да је то било 1925. године, и она је чудесна јер је у њеним темељима стасала лоза. Чуо сам да тако нешто постоји само у Хиландару. Посетиоци долазе, разгледају, а онда их послужим вином из буради и тако прође дан – вели чика Ђура.

Зимски дани су иначе све краћи, па је и посла мање, како за времешног старину, Душана Милановића, тако и за његову са-

путницу са којом обрађује два хектара винограда. С годинама, тај посао иде спорије, али се Милановићи не предају. Они желе да

у пивници увек има доброг вина. Срдачни су и радо причају са гостима овог познатог виноградарског подручја. Чика Ђура, за кога мештани Смедовца и околних села тврде да је најстарији активан виноградар у Крајини, често казује причу о врби на којој рађа грождје. Шеретски засуче брк, намигне, и каже да човек управља и командује природом, у којој се ту и тамо догађају феномени. Он полако улази у легенду смедовачког виногорја. Вино које производи подарило му је здрав и дуг живот и зато га умерено, у годинама које има, пије и наздравља. Верује да ће и наредна година бити родна, а вино квалитетно.

У то име чика Ђура, витални старина, виноградар и винар из Неготинске крајине, који нам је открио тајну свог поноса, подиже чашу и наздравља у част новог лета које само што није. Живели!

Јованка Станојевић

СКУПШТИНА ПЕНЗИОНЕРА ГРАДА НОВОГ САДА

Најважнија помоћ социјално угроженим члановима

На недавно одржаној седници Скупштине Удружења пензионера града Новог Сада, Момо Чолаковић, председник Удружења, говори о активностима у 2013. години, истакао је добру сарадњу са сва три нивоа власти, што, како је навео, најбоље показује прихватање десет од 13 понуђених пројеката.

– И поред тешког социјалног положаја пензионера, па тако и пензионерских удружења, наш рад је препознат и у 2013. години, о чему говори финансијска подршка нашим активностима – рекао је Чолаковић и нагласио да је са градском управом договорена помоћ за пензионере с најнижим примањима и у наредном периоду.

Говорећи о раду Удружења у 2014, Чолаковић је нагласио да су најважније активности помоћ социјално најугроженијим члановима, снабдевање пензионера свим потрештинама, ангажовање на повећању чланства, а једна

Момо Чолаковић на Скупштини у Новом Саду

од планираних активности је и уређење Дневног центра за чланове у просторијама Удружења.

Тихомир Николић, саветник за социјална питања градоначелника Новог Сада, који је присуствовао овој седници, нагласио је добру сарадњу Удружења са локалном самоуправом и реализацију пројеката и помоћи пензионерима, као што је бесплатан боравак 200 чланова Удружења у Врднику о трошку града.

Драгица Зелембаба, секретар Удружења пензионера града

Новог Сада, истакла је да је тежиште активности у 2013. години било усмерено на помоћ и подршку најугроженијим члановима. Тако је недавно од Друштва српско-руског пријатељства и руске дијаспоре „Ресурс“ добијена донација у виду прехранбених пакета за 400 чланова с најнижим примањима. Драгица Зелембаба је нагласила да је у Удружење примљено 1.500 нових чланова и да се све активности финансирају кроз пројекте и донације.

На Скупштини су усвојени и извештаји о материјално-финансијском пословању и раду Удружења, као и о пројектима реализованим током 2013, а прихваћени су и План активности и План материјално-финансијског пословања Удружења за 2014. годину.

Седници су присуствовали и представници Удружења војних пензионера и Удружења пензионисаних железничара Новог Сада.

Драган Кораћ

Тренирање среће

„Ако већ морам да будем несрећан, боље да будем богат и несрећан, него сиромашан и несрећан.“

Овако се непознати аутори духовитог београдског графита поигравају са општепознатом истином да новац не доноси срећу. Тачно, али боље да га имамо, него да га немамо, сложићемо се.

Како новац стећи, већ је друго питање, а како истовремено бити испуњен и задовољан, осећати се реализованим, дилема је свих времена и свих генерација, с тим што ове садашње имају привилегију као ниједна претходна, а то је могућност да пречицом стигну до одговора.

Инстант решења нуде се путем безброј интернет сајтова или штампаних публикација, док озбиљнији рад на себи подразумева ангажовање професионалаца, индивидуалних тренера живљења, односно лајф коуча, како гласи и овде прихваћени енглески термин.

Како описати ту професију на чије услуге се данас ослањају сви који држе до себе, који нешто значе у политици, бизнису, спорту, јавном животу..., а амбиције им сежу још даље?

Искрено, то јесте делатност окренута успешнима, с намером да постану још успешнији, али њене основне поставке, упаковане у једноставне поруке разаслате преко медија и друштвених мрежа, чине је пријемчивом и за масе оних који не могу да приуште рецимо 400 долара, колико у Сједињеним Државама за једночасовну сeансу наплаћују најпознатији и најтраженији „срећолози“.

Подучавајући друге срећи они су несумњиво постали имућни, али како наводи Аустралијанац Карл Меси, један од најуспешнијих учитеља успеха и аутор бестселера „Водич за срећу“, богатство у пуном значењу представља збир четири елемента, а то су

Не постоје неоствариви циљеви, већ само недовољна спремност да се они достигну, поручују „инструктори успеха“, припадници све траженије и све уносније професије

добри партнерски односи, добро здравље, осећај задовољства оним што радимо и новац. Према његовим речима, финансијски успех је у тесној вези са оним што ми лично мислимо о себи колико вредимо, а живот нам на крају „само испише чек“.

Тајна и јесте у ономе како ми себе видимо и доживљавамо. „Већина људи верује да не може да утиче или да ишта промени у предодређеном нивоу среће који им је дат. Убеђени су да су заковани у непомерљив и непроменљив животни оквир, а заправо свако од нас представља океан могућности...“ изнео је овај предузимљиви тренер ума у интервјуу порталу „Хафингтон пост“, упоредивши наш мозак са пластелином који обликујемо чинећи одређене ствари на одређени начин.

У пракси, „одређени начин“ зависи од учитеља, али и од ученика. Од првих се очекује стручна оспособљеност, од других спремност да истрају. Тренутно, на више од 30 америчких универзитета, укључујући најчувеније попут Харварда, Јејла, Џорџтауна, постоје, према наводима „Њујорк тајмса“, програми коуч студија.

То најбоље показује колико је велико интересовање за ову професију новог доба, нагло узлетелу у протекле две-три деценије, мада је практично тек последњих година, уз чврсту академску потпору, прихваћена и у стручним круговима.

Интернет странице преплављене су огласима са понудама услуга, али потенцијалним полазницима се саветује да добро провере за кога ће се одлучити. Није у питању само бачен новац, већ, у случају неуспеха, пољуљано поверење у себе и могућност да се нешто измени.

Као и тренер у спорту, лајф коуч је неко кога морате редовно да виђате. Он је тај који ће вам на почетку помоћи да дефинишете сво-

је циљеве, а потом да заједнички одредите темпо преласка исцртаних етапа.

Да ли у том случају све постаје могуће? Цитирани Карл Меси рећи ће вам да јесте, али под условом да је циљ добро сагледан и одређен, а и да се ви у међувремену не уморите или уплашите сопствених жеља.

Да ли ћете стизањем до те жељене тачке коначно бити и срећни, ипак нико не може да вам гарантује. Уз сва научна сазнања срећологије, за срећу и даље важи оно што је ненаучно речено о њој, да је занимљива баш зато што сви имамо о њој различита виђења.

Али сва се она стапају у једну истину која тешко да може да се оповргне. Смисао среће је испуњен живот, живот са смислом је пуна срећа.

Д. Драгић

НЕОБИЧНА ИДЕЈА У ЈЕДНОЈ ОД НАЈБОГАТИЈИХ ЗЕМАЉА СВЕТА

Пензија од пунолетства

У Швајцарској прикупљено довољно потписа за референдум о „гарантованом приходу“ који би држава давала сваком грађанину, без обира на материјално стање

Швајцарска, која је по много чему европски, па и глобални изузетак, између осталог је и земља „директне демократије“, где се веома често одржавају референдуми чији је резултат за државу обавезујући. Услов да се нешто стави на опште изјашњавање грађана јесте да иницијатива обезбеди 100.000 потписа, што по правилу није тешко у федералној републици са 26 кантона и осам милиона становника.

Са око 80.000 долара (65.000 евра) по становнику годишње, Швајцарска је и једна од најбогатијих земаља света (четврта на глобалној ранг листи ММФ-а: испред ње су Луксембург, Катар и Норвешка), а позната је и по својој радној етици, што ће рећи да су људи тамо вредни и продуктивни.

Утолико је необичнији предлог за најновији референдум, који је прошао прелиминарну фазу прикупљања потписа (обезбедио је 120.000), па се сада чека одређивање датума. Швајцарцима је, наиме, понуђено да се изјасне о идеји да држава обезбеђује редован приход за сваког свог пунолетног грађанина од 2.500 франака (2.000 евра) месечно, радио не радио, био млад или стар, сиромашан или богат.

То би могло да се назове и „пензијом од пунолетства“. Предложена свота, иако је другде (па и код нас) право богатство, тамо је једва довољна за преживљавање, а по замисли иницијатора новог референдума, она треба да сваком грађанину обезбеди минимум социјалне сигурности с једне стране, а да му омогући да ради оно што

заиста воли, с друге. Иако ово звучи фантастично и фискално нереално – да би држава неке нешто дала, другом то претходно мора (кроз порезе и таксе) да узме – заговорници кажу да је изводљиво, јер би се истовремено укинули сви социјални програми који тамо нису јефтини. Али оно што јесте чињеница, то је да се предлагачи нису много бавили математиком.

Уз то, сигурни су и да оваква помоћ државе људе не би демотивисала да наставе да раде. Цео систем би уствари остао нетакнут, сем што би свако имао загарантовани минимум. Ако га проћерда на пиће и лото у потрази за већом срећом, то не би био проблем државе.

Како би се то одразило на дефицит швајцарског пензијског фонда од 42,4 милијарде франака

(44,6 милијарди евра), не помиње се. Швајцарским пензионерима би – као уосталом и другима на свим меридијанима – свакако добродошао додатни приход, а у међувремену настоје да га обезбеде сопственим радом, иако им је радни век формално завршен.

Број оних који у Швајцарској настављају да раде и после доба за пензионисање у последњој декади порастао је за 43 одсто, показују тамошње статистике. А они који су се већ пензионисали могу додатно да зараде и тако што оду на веб сајт компаније „Rent a retner AG“ (у преводу „Изнајмите пензионера“) и тамо понуде своје услуге.

Према медијским извештајима, потражња за овим радом је солидна, и то у широком распону. На тај начин се ангажују пензионисани шофери, инструктори јоге – и банкарци. Цену одређују сами: најнижа је 20 франака (16 евра) на сат.

За оне који би да остану физички активни и време проводе на свежем ваздуху, уносно је да прихвате посао шетања (туђих) паца. Највећа потражња је, међутим, за финансијском и пословном експертизом, с обзиром на то да пензионери у том погледу могу да пруже оно што млађима недостаје: знање комбиновано са искуством.

Укупан број пензионера који раде у Швајцарској је око 150.000. Као и друге развијене земље, и Швајцарска се носи са проблемима старења становништва, с обзиром на продужавање животног века. И тамо је, иначе, предложено да се пензијски систем реформише, а једна од важних промена биће да и за жене, као и за мушкарце, старосна граница за пензионисање буде иста – 65 година.

А што се тиче „пензије са пунолетством“, коју би донео нови референдум, треба прво сачекати на резултат. Иако звучи привлачно, не значи да ће рационални Швајцарци тај предлог прихватити једнодушно. Одмериће шта им то доноси, а шта узима, свесни много више него други да ништа не може да буде бесплатно: за све што се добије, мора нешто и да се да.

М. Бекин

ционалне музике, здравичари и ансамбл „Мала ноћна музика“. Премијерно је приказана и колекција свечаних хаљина везених свилом, плод рада и идеја чланица Удружења „Извор“.

Организатори истичу да ова манифестација има за циљ промоцију зимске туристичке понуде и сеоског туризма на Старој планини, а бројна удружења грађана, предузетници и појединци приказали су своју визију очувања културног идентитета и духовне вредности простора коме су посветили своје стваралаштво.

Други део сусрета етно удружења Србије био је највећим делом посвећен деци и младима. Ученици књажевачке основне школе „Димитрије Тодоровић Каплар“ повели су публику на посело крај Тимока, а ученици туристичког смера Техничке школе испричали су причу о знаменитостима ове вароши.

Додељене су и награде за обредне пешкире, који су и ове године пристигли из свих крајева Србије, а организатор – етно удружење „Извор“ покренуло је иницијативу да пешкир постане национални сувенир.

Д. Ђорђевић

ОСМИ СУСРЕТИ ЕТНО УДРУЖЕЊА СРБИЈЕ У КЊАЖЕВЦУ

Традицијом у Европу

Више од седамдесет етно удружења и асоцијација из 32 града у Србији представило је своје рукотворине, занатске производе, храну и разне напитке на осмим сусре-

тима етно удружења и асоцијација.

Удружење за неговање традиције „Извор“ из Књажевца, уз подршку Скупштине општине и књажевачке Туристичке ор-

ганизације, овогодишњу манифестацију организовало је под слоганом „Традицијом у Европу“. У програму отварања учествовала је Школа фолклора Дома културе, извођачи тради-

ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР „СРЕМ“

Плесали и уживали

У румском Геронтолошком центру „Срем“ недавно је одржано такмичење парова под називом „Плеши са мном“, у којем су учествовали корисници, запослени и пријатељи ове установе.

За најбоље плесаче међу корисницима проглашени су Јелена Комненовић и Цвеја Петровић, друго место је припало Милосави Љубинковић и Живку Мајсторовићу, а треће Зори Васиљевић Галић и Николи Којићу.

Најбољи гости

Посебно су оцењивани запослени, пријатељи Установе и сарадници. Прву награду су освојили Олгица и Антун Унтербергер, другу Биљана Глигоријевић и Светислав Дамјанчук, док су трећепласирани били Нада Пошарац и Лука Загорац. Тарту, као специјалну награду, примили су станари ГЦ „Срем“ Милица Ђирић и Петар Букарица.

Све награде које су добили најбољи играчи на такмичењу „Плеши са мном“ израдили су корисници током радне терапије.

Било је то пријатно вече у ГЦ „Срем“, у којем су сви уживали и добро се забављали уз евергрин музику. Изводили су је Милица Радоњић и Саша Грковић.

Д. Р.

ОТВОРЕНА БОЖИЋНА УЛИЦА У РУМИ

Пригодни програми и дружење

У Руми је 23. децембра отворена Божићна улица, на којој су се окупили произвођачи хране, пића, рукотворина и представници неколико организација. Традиционална Божићна улица и програми који је прате биће отворени до 8. јануара.

Драган Панић. У програму су првог дана учествовали и малишани из Дечјег вртића „Полетарац“, који су песмом и костимима привукли велики број грађана.

На Градском тргу у центру Руме постављено је тридесетак штандова, који су за посетиоце

да се засладе или да их купе. Пола килограма лепо упакованих ситних колача кошта 350 динара. С друге стране трга пензионер Станимир Јаворац продаје пчелиње производе.

И за најмлађе је претходних дана организовано још неколико програма, тако да су могли да уживају у анимацијама и позоришним представама.

Божићну улицу је по трећи пут организовала Туристичка организација општине Рума, а покровитељи су Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство и општина.

Када је о празницима реч, на Градском тргу је 24. децембра организован пригодан програм у сарадњи са римокатоличком црквом Узвишења светога крижа, која је недавно обележила 200 година постојања. За православне вернике на Бадње вече биће организовано паљење бадњака.

Осмог јануара у Завичајном музеју биће уручене и награде Туристичке организације Румљанима који су се такмичили за најлепше уређену терасу, двориште и излог. **Д. Р.**

На свечаном отварању говорила је Мирјана Вујасиновић, директорка румске Туристичке организације, а манифестацију је званично отворио председник општине

отворени свакога дана од 10 до 20 часова. Међу излагачима су и жене из румског Удружења пензионера. Оне су представиле своје ручне радове, а посетиоцима нуде и домаће колаче,

ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР СУБОТИЦА

Празнично изненађење за најстарије

Ученици Музичке школе у Суботици обрадовали су средином децембра станаре Дома „Дудова шума“, при Геронтолошком центру Суботица. Наиме, седамдесетак ђака дошло је ненајављено у време ручка у трпезарију овог дома и отпевало станарима неколико божићних песама. Циљ је био да и најстаријим суграђанима пренесу празнично расположење, па су им уз песме даровали и салон (шећерне) бомбоне.

Наиме, професорка ове школе Кристина Чикош дошла је на идеју да суморне децембарске дане ушарени како својим ученицима, тако и најстаријим суграђанима.

– Идеја је била да приредимо

изненађење које је, како видимо, било право – објаснила је она и додала да иако је први пут да организују овако нешто,

верује да није и последњи и додала да имају намеру да обиђу још нека места, али тајна је која, да би изненађење успело.

У Геронтолошком центру Суботица обрадовали су се што млади суграђани мисле на станаре Дома.

– Ми смо добили допис из Музичке школе који нас је, наравно, обрадовао. Пожелели су да приреде изненађење и, као што видимо, успели су. Станари су баш пријатно изненађени – рекла је Злата Раце Јерemiћ, организатор културно-забавних активности у овом Геронтолошком центру.

Након ове посете најављена је активнија сарадња две установе. У плану је да ђаци приреде концерт станарима, али и да их угосте у својој школи.

Г. Ц. С.

СВРЉИГ

Формиран КУД „Сврљиг“

На иницијативу Душана Живановића, кореографа у Школи фолклора, средином децембра формирано је прво сврљинско културно-уметничко друштво под именом „Сврљиг“. Циљ овог друштва је да окупи све љубитеље игре и фолклора ради очувања и неговања традиције и културног наслеђа.

На оснивачкој Скупштини усвојен је Статут и изабрани су органи управљања. За председника Управног одбора КУД „Сврљиг“ изабран је Драган Костић, дугогодишњи водитељ културних и других манифестација, а Надзорни одбор водиће Емина Стефановић из етно удружења „Горска вила“.

Душан Живановић је шест година успешно водио школу фолклора при Центру за туризам, културу и спорт Сврљига. Кроз школу је прошло око хиљаду деце разних узраста и она је полако прерасла у КУД. Живановић однедавно ужива у пензији, дане и даље проводи уз музику и игру и не крије задовољство због формирања културно-уметничког друштва.

Први наступ КУД „Сврљиг“ имао је на традиционалном новогодишњем концерту у овом месту, уз етно поставку и ревију народних ношњи и умотворина из Србије. **С. Ђ.**

АЛЕКСАНДРОВАЦ

Вече посвећено Његошу

Клуб љубитеља културе Удружења пензионера из Александровца поводом 200 година од рођења Петра Петровића Његоша организовао је вече посвећено његовом делу, а теме су биле вера, историја и култура.

На овој књижевној вечери говорили су је реј Вукман Петровић, Иван Брборић, виши кустос и историчар, и професор Миљан Арсић. Догађај је био одлично посећен, присуствовао је велики број пензионера и љубитеља писане речи. Слична атмосфера владала је и на сусрету посвећеном делу Милоша Црњанског. **Ј. П.**

ЗРЕЊАНИН

Излет у Шабац и Руму

Педесет активиста Општинског удружења пензионера Зрењанин, са председницом Љиљаном Петров, посетили су недавно Шабац и Руму, уз обилазак манастира Хопова на Фрушкој гори.

У Шапцу су их дочекале колеге из Градског удружења пензионера, и њихова председница Милена Ђорилић. Након размене искустава о раду организација, гости из Баната обишли су знаменитости града – Библиотеку у Владичанском двору (која располаже са више од 300.000 књига), Зграду правде и Градску кућу. Наравно, договорена је и узвратна посета Шапчана Зрењанину – на пролеће наредне године.

У Руми је госте дочекао председник Општинске организације пензионера, Петар Бабић, и упознао их са знаменитостима града. Посетили су Народни музеј и Српску православну цркву, сазидану давне 1840. године, чији је иконостас урадио Урош Предић. Након тога, зрењанински пензионери су се дружили са корисницима Геронтолошког центра „Срем“.

– Вратили смо се пуни лепих утисака са жељом да се овакви излети чешће организују – каже Петар Ђорђевић, секретар зрењанинског удружења пензионера. **М. М.**

ЗАЈЕЧАР

Јубиларни концерт

Средином децембра у Зајечару је одржан свечани јубиларни концерт КУД „Пензионер“. Поводим две и по деценије активног и успешног рада, представили су се вокални и инструментални солисти, здравичари и литерарни ствараоци, као и фолклорне групе овог друштва.

Програм су отворили чланови народног оркестра предвођени хармоникашем Љубишом Недељковићем и професор Зоран Михајловић пригодном беседом. Учеснике програма и публику у сали Дома културе „Котлујевац“ поздравила је Вера Димитријевић, председница КУД „Пензионер“.

Најзапаженији у овом програму био је дует Катица и Љубинко Тодоровић (на слици) са песмом „Јовано, Јованке“, који деценијама негују изворно народно стваралаштво Тимочке крајине. **М. С.**

БЕОГРАД

Спајање покиданог

Српско Културно-уметничко друштво „Просвета“ из Сплита у свом саставу има и женску певачку групу – клапу која врло често гостује у бившим републикама СФРЈ. На тај начин оне песмом спајају покидане везе и успостављају нове. То нису само концерти, већ и сусрети пријатеља који се годинама нису видели, а некада су били нераздвојни.

Такав један концерт ова клапа одржала је недавно у Дому омладине, у Београду, у пуној сали, и посебно уз присуство великог броја пензионера, од којих су многи везани за Сплит где су оставили младост и најлепше тренутке живота. Било је заиста дирљивих сусрета.

Концерт је био на висини и по репертоару и по квалитету, а гости Сплићанки били су чланови друштава из Срема и Барање. Концерту је присуствовао и амбасадор Хрватске у Србији, Гордан Маркотић, а програм је водио глумац Аљоша Вучковић.

После концерта дружење је настављено уз пршут и специјалитете мора, а изнад свега – црно домаће вино. **М. Р.**

ЛОЗНИЦА

Нада у боље дане

Градска организација инвалида рада из Лознице је ове године, и поред скромних могућности, организовала за своје чланове различите активности: излете, сусрете и дружења са другим организацијама пензионера, спортска такмичења, семинаре (Ваљево, Шид, Шабац, Краљево, Крупањ, Чајетина, Златибор, Богатић), а организован је и првомајски уранак уз учешће девет организација пензионера и пригодан културно-уметнички програм Друштва „Караџић“ из Лознице. И ове године чланови су снабдевени дрвима.

Велике заслуге за све активности и размену искустава са сродним организацијама широм Србије припадају дугогодишњем председнику Градске организације, Бегану Сунићу, који је преминуо пре годину дана и кога се сви чланови с поштовањем сећају.

У наредној години ће бити још више садржаја и активности за чланство, без обзира на то што се ради у скромним условима, поручују из Градске организације инвалида рада Лознице. **М. Н.**

КРАГУЈЕВАЦ

Сликарска колонија у Заводу „Мале пчелице“

У новоотвореном Радном центру крагујевачког Завода за смештај одраслих лица „Мале пчелице“ одржана је прва ликовна колонија на којој је учествовало четрнаест крагујевачких сликара млађе генерације и чланови ликовне секције Завода.

Учесници колоније имали су задатак да насликају по две слике, а сви радови представљени су на заједничкој изложби у Заводу. Ови радови ће се иначе користити за донаторске аукције.

Намера организатора, Завода за збрињавање одраслих лица „Мале пчелице“, јесте да ликовна колонија постане традиционална, како би и корисници ове установе могли да искажу своје вештине и што брже се укључе у друштвену заједницу. **М. С.**

СРЕМСКА МИТРОВИЦА

Такмичење у куглању

Градско удружење пензионера Сремска Митровица, уз помоћ Спортског савеза овог града, организовало је регионално такмичење удружења пензионера Срема у куглању.

У спортском центру „Пинки“ у Сремској Митровици такмичили су се чланови удружења из Руме, Инђије, Шида и града

домаћина. Укупно шест екипа са по два такмичара и једном такмичарком надметало се по измењеним правилима прилагођеним животном добу учесника.

Победила је екипа Рума 2, а појединачно у женској и мушкој конкуренцији Аница Радаковић и Никола Месић, такође из Руме.

Такмичења су медијски испратиле и „М новине“ из Сремске Митровице. **Д. К.**

шареница шареница

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЈОВИЧИЋ	ПОКРАЈИНА У НЕМАЧКОЈ	ВРСТА ТКАНИНЕ	ДЕО КУЋЕ, СПРАТ	ПРИГОДНА ЧЕСТИТКА ПРИ СМЕНИ ГОДИНА	ЗЕМЉА, КОПНО (ЛАТ.)	ПОЛЕТИ, ЗАНОСИ	ВИДАРИ РАНА
РАНИЈА АМЕРИЧКА ГЛУМИЦА, ЕН							
ВРСТА ВИШЊЕ							
СТАРИ РАТНИК							
ДЕО ХЕКТАРА			ЖЕНСКО ИМЕ ЦРНОГОРСКО КОЛО				
РЕКА У ГРУЗИЈИ, ПРИТОКА ЦРН. МОРА					СИМБОЛ ИРИДИЈУМА ЛЕП. КРАСАН		
МЕСТО У ХРВАТскоЈ						ОЗНАКА ИТАЛИЈЕ ТВРДИ ПАПИР	
МЕСТО КОД КРУШЕВЦА							ДАЛМАТИНСКО МУШКО ИМЕ
НЕМАЧКИ ПРЕДЛОГ (НА)			ВРСТА ЖИТАРИЦЕ ВРСТА МИНЕРАЛА				
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ГРАЂЕВИНСКИ МАТЕРИЈАЛ	ГРАДСКА ЧЕТВРТ ИМЕ СЛИКАРА МАТИСА					
ЖИРАНТИ							
ДРУГИ, ОСТАЛИ				2014	ОПИС (СКР) УСВОЈИТИ КАО СИНА		
ПРОГАЊАЊА							
БЕТОНСКО СКЛАДИШТЕ ЗА ЖИТО						ОЗНАКА ЗА ЦЕНТ ГРАД У ГРЧКОЈ	
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ИМЕ ГЛУМИЦЕ ЖИГОН	ИДИЛИЧНА СЛИКА ГРАД У ХРВАТскоЈ					
НЕПОБИТНА ЧИЊЕНИЦА							ПОКАЗНА ЗАМЕНИЦА
ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА			ГЛУМАЦ РОБЕРТ ДЕ БОЂА НА ГРАНИ				
ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТ							
ВРСТА ЛУЖНОГ ВОЂА					ИСАИЛО ОДМИЛА ПРВО СЛОВО		
БУБУЉИЦА НА ЛИЦУ						УЗВИК ВЕСЕЉА	

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: обрасти, тростав, постава, астатин, дн, лујо, нар, сав, инок, но, к, беси, кент, ј, бергамо, уступак, шт, рана, мед, рас, ањес, гт, настава, карта, а, нил, д, туткало, ад, осам

Да ли сте знали ...

– да је најпознатија и по многима најлепша новогодишња јелка она која се сваке године поставља испред центра „Рокфелер“ у Њујорку? Огромна јелка, осветљена са 30.000 еколошких ЛЕД лампица, и клизалиште стављају Њујорк на врх листе најбоље окићених градова света.

– да је на брду изнад италијанског градића Губио постављена највећа до сада светлећа декорација у облику јелке. „Јелка“ је направљена од преко хиљаду разнобојних лампица распоређе-

них до висине од 750 метара и ширине 450 метара, а изнад ње се налази још једна декорација у виду звезде падалице.

– да је Сиднеј 2009. године имао највећу унутрашњу јелку на свету? Јелка висока 24 метра, са 144.000 „сваровски“ кристала и 60.000 светиљки постављена је у Згради краљице Викторије. „Сваровски“ сличне јелке поставља на разним локацијама широм света, а циљ ових подухвата је промоција производа ове компаније.

– да је плутајућа јелка – симбол новогодишњих и божићних празника у Рио де Жанеиру, од 1996. године у Гинисовој књизи рекорда као највећа плутајућа јелка на свету? Висока је 85 метара и тешка 530 тона, а за деко-

рацију првог издања употребљено је 3,3 милиона мини лампи и рефлектора.

– да је у центру Брисела, који је и раније чешће бивао окићен геометријским фигурама него пахуљама или санкама, ове године уместо традиционалне божићне јелке постављена зелена светлосна инсталација са испреплетеним правоугаоницима? Посетиоци могу да се попну на врх ове кон-

струкције од 25 метара и одатле сликају панораму, али је један број становника белгијске престонице ипак потписао петицију да се инсталација уклони и на њено место постави права јелка.

Срећна нам Нова

На дочек ћу ићи с вегетеријанцем. Мени прасе, а њему јабука.

Некад су се млади у поноћ љубили, а сад шаљу СМС по руке.

Деда Мразе, не скрећи са стазе. Још није готов Коридор 10.

Имам толико жеља, уместо Деда Мраза више би ми одговарала златна рибица.

Због штедње сам планирао дочек у двоје. Ја и телевизор.

Ако не буде имао довољно пара за поклоне, Деда Мраз ће ући у коалицију са Божић Батом.

Пошто политичари обећавају да ће нам бити боље крајем 2014, решио сам да одмах дочекам Нову 2015.

Пензионери би најлепши дочек имали уз групу „Бабе“.

Сарма, чварци, прасенце, ћурка на млинцима... Добро дошли у емисију „Зимске чаролије“!

Дејан Патаковић

Новогодишње пахуљице

Судећи по оној узречници „колико пара, толико музике“, Нова година ће да ми буде глуво доба.

Гледајући високе цене за дочек Нове, грађанин рече: „Ипак се окреће“ и доби вртоглавицу.

Не желимо од политичара у Новој слатка обећања већ слadak живот.

Немојте у Нову годину са новим грешкама. Задовољни смо старим.

Не заборавите да после дочека Нове године скинете – маску с лица.

Доста, бре, тих прскалица! Свуда смо упрскали.

Кад је платио царину, Деда Мразу је остала само – торба.

Дошло је такво време да је све пластично: јелке, кугле, сијалице. Бојим се да не добијемо за Нову и пластично прасе и пластичне колаче!

Душан Старчевић

Празнична грозница

Месне заједнице постоје још само на папиру. Њихови припадници су одавно прешли у вегетаријанце.

Већину је ухватила новогодишња грозница. Мене по обичају сезонски грип!

Цинична сам. У мојој тврдњи нема ни мрве ироније.

Припадник сам средњег слоја. Никако да саставим крај са крајем.

Седећи скрштених руку многи од нас су раскрстили са собом.

Упућени смо на црни хумор. То је наше светло на крају тунела.

Религија нам налаже пост уочи Божића и Васкрса. Осталим данима постимо зато што немамо шта да једемо.

Толико смо анемични да је крвна освета изгубила сваку драж.

Од жеља и честитки, остали нам само поздрави.

Деана Саиловић

Игњат Гатало

(X)уморне мисли

Преко целе године се поправљамо, тек пред Нову годину сви смо добродушни: свима пожељимо срећу у наредној години.

Неки Нову годину дочекују у ширем друштву – са

прасетом, јагњетом, ћурком и гуском, остали у ужем породичном кругу.

Откад сам мудри дека, волим да је и зима топла као лето, а као дечак волео сам зиму са снегом. Младост – лудост!

Добро је што ће поскупљења стићи у новогодишњој ноћи. Тада нико не купује ништа.

Ко не воли зиму, може лако да отпутује у топле крајеве. Има довољно слободних места и у авионима и у хотелима.

ТВ у боји је укинуо разлике између сиротиње и имућних – море је плаво и туристима и онима који га гледају из куће.

Витомир Теофиловић

Миленко Косановић

Шаховски проблем

Ерик Брунер

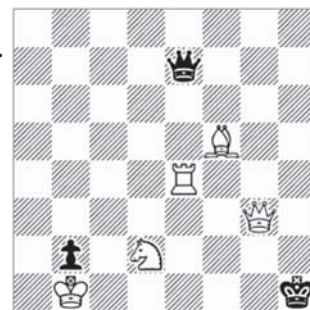
„Дојче Вохен-Шах“, 1908.

Решење проблема у следећем броју.

Решење из прошлог броја:

1, Дф2!

Давање поља црном краљу уз жртве белих фигура.

Мат у два потеза

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,
Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Честитка

У Редакцију „Глас осигураника“ стигле су и ове године бројне честитке с најбољим жељама за наступајућу годину. Издвојили смо једну која је упућена нашим читаоцима пензионерима.

Свим пензионери-ма срећни новогодишњи и божићни празници. Дуг живот, добро здравље, доста дружења, слоге, сарадње, љубави и пара желе

**Милета
и Десанка Лолић,
Аранђеловац**

Некад и сад

Од бала на двору до дочека на тргу

Српска православна црква обележава дан Светог Василија четрнаестог јануара према новом, грегоријанском календару, а према старом, јулијанском – 1. јануара. Истог дана православни верници обележавају Мали Божић, познатији као Српска или Православна нова година. У доба Кнежевине, односно Краљевине, у Србији је Православна нова година обележавана званично, на дворовима, али и у богатијим и у скромнијим кућама, у војнич-

бдењу многе девојке гатале да ли ће се и за кога удати. Занимљиво је гатање девојака у Босни. Оне су пре сванућа са тавана бацале своју обућу, па ако обућа кад падне буде окренута супротно од куће, то је значило да ће у смеру ципеле напустити дом и удати се.

Важност обележавања Православне нове године се са доношењем Закона о изједначавању старог и новог календара, 1919. године, постепено смањивала, тим пре што је то било доба Кра-

ким гарнизонима, у кафанам. Приређивани су балови, прославе и тако се одржавала традиција православља. Најраскошније и најотменије балове на двору приређивала је краљица Наталија.

Многи ритуали о Божићу су понављани, или су се, једнако живописно, завршавали на Мали Божић. У Војводини је био обичај да се на раскршћима пале ватре, што, уз чистилачко дејство, има и улогу јачања Сунчеве светлости и топлоте. У Херцеговини су зато остатке бадњака од Божића спаљивали на Мали Божић. Месио се посебни обредни хлеб звани василица чији назив упућује на Светог Василија. Веровало се да нову годину треба дочекати будан, па су у овом

љевине Срба, Хрвата и Словенаца, па се престаје и са празновањем на двору, а после завршетка Другог светског рата све иде у прилог прослави Нове године по новом календару.

Након Другог светског рата председник Тито је у новинама честитао Божић свим држављанима, а од 1947. године више нема ни речи о Божићу, да би од 1949. до 1950. почела велика кампања коју је водио Антифашистички фронт жена којом је прослава Нове година 1. јануара промовисана као државни празник.

Влада Србије је 31. 12. 2012. дала препоруку послодавцима да омогуће запосленима да 14. јануара одсуствују с посла. **Ј. Оцић**

2014

ЯНУАР

П	У	С	Ч	П	С	Н
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

ФЕБРУАР

П	У	С	Ч	П	С	Н
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

МАРТ

П	У	С	Ч	П	С	Н
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

АПРИЛ

П	У	С	Ч	П	С	Н
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

МАЈ

П	У	С	Ч	П	С	Н
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

ЈУН

П	У	С	Ч	П	С	Н
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

ЈУЛ

П	У	С	Ч	П	С	Н
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

АВГУСТ

П	У	С	Ч	П	С	Н
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

СЕПТЕМБАР

П	У	С	Ч	П	С	Н
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

ОКТОБАР

П	У	С	Ч	П	С	Н
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

НОВЕМБАР

П	У	С	Ч	П	С	Н
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ДЕЦЕМБАР

П	У	С	Ч	П	С	Н
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				